

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČIN

**POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA,
LOŠKA DOLINA IN BLOKE**

1. UVOD	5
2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI	6
2.1. POSNETEK STANJA	6
2.2. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI - UGOTOVITEV STOPENJ OGROŽENOSTI	6
2.3. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ	6
3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU	7
3.1. SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA	7
3.2. POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA	7
3.3. UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV	8
3.4. PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV	8
4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI	9
4.1. STRATEŠKI CILJ	9
4.2. OPERATIVNI CILJI	10
5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER 14	
6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OBČIN POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE	15
7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	16
8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	16
8.1. MESTO IN VLOGA VODJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA.....	16
9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	16
9.1. PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	16
9.2. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU.....	17
9.3. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU	17
9.4. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA	18
9.5. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI.....	18
9.6. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA SPREJETE ODLOKE V OBČINAH POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE.....	19
10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	24
10.1. PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	24
10.2. OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	24
11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	26
11.1. SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	26
11.2. KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA.....	27
11.3. DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	30
12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV ... 33	
12.1. SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV.....	33
12.2. OPOZORILO	34
12.3. USTNA ODREDBA	34
12.4. UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI	35
12.5. VARNOSTNI PREGLED OSEBE	35
12.6. ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA.....	36
12.7. ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI.....	37
13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	39
13.1. SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	39
13.2. UPORABA FIZIČNE SILE	39
13.3. SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE	40
13.4. PLINSKI RAZPRŠILEC.....	41
13.5. OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV	41
13.6. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV	42
13.7. ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV	42

13.8.	DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV	43
14.	SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	43
14.1.	RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO.....	43
14.2.	NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA KOT PREKRŠKOVNEGA ORGANA	44
15.	SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČIN POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE	44
16.	SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI SOSEDNIH OBČIN	44
17.	POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM POLICIJSKE UPRAVE POSTOJNA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE.....	45
18.	SODELOVANJE OBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA	46
19.	NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIH SLUŽB	46
20.	STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE	47
21.	ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC.....	48
22.	INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA.....	48
23.	INTERNO NADZORSTVO NAD IZVAJANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA.....	49
24.	SODELOVANJE MED MEDOBČINSKO REDARSKO SLUŽBO IN SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU POSAMEZNE OBČINE.....	49
25.	INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA	50
26.	ZAKLJUČEK.....	50

PRILOGE:

- 1. Zakon o občinskem redarstvu**
- 2. Pravilnik o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja občinskih redarjev**
- 3. Protokol o sodelovanju med Medobčinskim redarstvom in Policijsko upravo Postojna**
- 4. Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«**
- 5. Navodila za delo občinskih redarjev Medobčinskega redarstva Občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke**
- 6. Dogovor o sodelovanju Medobčinskega redarstva s sosednjimi občinskimi redarskimi službami**
- 7. Protokol o povezanosti Medobčinskega redarstva z regijskim centrom za obveščanje**
- 8. Navodilo za ukrepanje občinskih redarjev ob naravnih in drugih nesrečah**
- 9. Sistem alarmiranja in ukrepanja redarjev Medobčinskega redarstva Občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke**
- 10. Dogovor o sodelovanju Medobčinskega redarstva v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Občinah Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke**
- 11. Dogovor o sodelovanju z varnostniki zasebnih varnostnih podjetij**
- 12. Protokol o sodelovanju med Medobčinskim redarstvom in Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke**
- 13. Ocena varnostnih razmer na območju Občine Postojna (ocena ogroženosti in varnostnih tveganj)**

Na podlagi prvega in drugega odstavka 6. člena Zakona o občinskem redarstvu (ZORed) (Uradni list RS, št. 139/2006) in 16. člena Statuta Občine Postojna (Uradni list RS, št. 30/2007), 18. člena Statuta Občine Cerknica (Uradni list RS, št. 3/2000), 16. člena Statuta Občine Pivka (Uradni list RS, št. 58/1999, 77/2000, 24/2001 in 110/2005), 20. člena Statuta Občine Loška dolina (Uradni list RS, št. 49/1999 in 22/2000) in 14. člena Statuta Občine Bloke (Uradni List RS, št. 65/2007) so občinski svet občine Postojna na svoji ____ seji, dne _____, občinski svet občine Cerknica na svoji ____ seji, dne _____, občinski svet občine Pivka na svoji ____ seji, dne _____, občinski svet občine Loška dolina in občinski svet občine Bloke na svoji ____ seji, dne _____, sprejeli skupen

OBČINSKI PROGRAM VARNOSTI OBČIN POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA LOŠKA DOLINA IN BLOKE

1. UVOD

Občinski program varnosti (v nadaljevanju: OPV) je temeljni strateški dokument, v katerem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje javne varnosti ter varnega in kvalitetnega življenja prebivalcev občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke. Namen OPV je določiti enotne kriterije za zagotavljanje javne varnosti v navedenih občinah in opredeliti ukrepe, ki zagotavljajo javno varnost na njihovem območju.

Pojem javna varnost lahko opredelimo kot dobrino, ki jo lahko pridobivamo in uživamo na družbeno organiziran način, ki mora biti v primernem obsegu na voljo vsem članom družbe. Posebna značilnost javne varnosti je v tem, da se zagotavlja vedno le na arbitraren javnopraven način, ki poteka samo in izključno prek države. Pomeni tudi stanje, v katerem so izključeni materialni protipravni akti, s katerimi se rušijo in ogrožajo temeljne svoboščine in pravice občanov, osnovni elementi družbene ureditve ali druge zaščitene vrednote.

Namen OPV je tudi načrtno zagotavljanje kvalitete javnega prostora in območij v občinah. Kvaliteten javni prostor pomeni predvsem zadovoljstvo občanov z okoljem, kjer živijo in delajo ter z okoljem, kjer se šolajo in igrajo njihovi otroci. Kvaliteten javni prostor pomeni tudi zadovoljivo stopnjo javne varnosti in javnega reda - to pa konkretno pomeni, da so občinske ceste, ulice, parki in drugi odprti prostori posamezne občine varni, čisti in urejeni.

OPV je pomemben in izhodiščni dokument za področje delovanja redarske službe. V njem so opredeljena izhodišča za zagotavljanje varnosti v posamezni občini, cilji in ukrepi za zagotovitev teh ciljev, konkretni nosilci oziroma odgovorne službe za doseg želenih ciljev ter finančne posledice. V dokumentu so opredeljene tudi zakonske osnove za vzpostavitev in delo redarske službe ter za sodelovanje s policijo in drugimi subjekti pri zagotavljanju javne varnosti ter javnega reda in mira.

Namen OPV je tudi vzpostavitev partnerskega odnosa med policijo in redarstvom pri zagotavljanju javne varnosti v lokalnih skupnostih oziroma pri izvajanju vseh pristojnosti redarjev, ki so opredeljene v 3. členu Zakona o občinskem redarstvu.

2. OCENA OGROŽENOSTI IN VARNOSTNIH TVEGANJ KOT STROKOVNA PODLAGA OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

Za oceno ogroženosti in varnostnih tveganj kot strokovno podlago za pripravo skupnega OPV je pomemben posnetek stanja varnosti v posamezni občini, analiza in ocena varnostnih tveganj ter ugotavljanje in obvladovanje varnostnih tveganj. To so tudi sestavine Ocene varnostnih razmer v občinah Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke, ki je najpomembnejša priloga skupnega OPV in njegov neločljiv in sestavni del.

2.1. POSNETEK STANJA

Za posnetek stanja varnostnih razmer na območjih občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke in oceno ogroženosti ter varnostnih tveganj so bili zbrani ustrezni podatki občinskih organov posamezne občinske uprave, Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter Policijske uprave Postojna - Policijske postaje Postojna za območje občin Postojna in Pivka ter Policijske postaje Cerknica za območje občin Cerknica, Loška dolina in Bloke, ki je posredovala podatke o javnem redu in miru, varnosti cestnega prometa oziroma predvsem o prometnih nesrečah ter kaznivih dejanjih. Nekateri podatki so bili pridobljeni tudi iz drugih dostopnih uradnih javnih evidenc.

Opravljen je bil tudi operativni pregled posameznih območij, cest, trgov, parkirnih mest, javnih poti, rekreacijskih površin in drugih javnih prostorov, kjer je varnostna problematika večja, oziroma, kjer je bilo pričakovati večjo ogroženost varnosti in varnostnih tveganj. Opravljen je bil tudi ogled nekaterih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, športnih centrov in drugih prireditvenih prostorov, ki so pomembni z vidika Zakona o javnih zbiranjih (Uradni list RS, št. 113/05 - UPB2).

2.2. ANALIZA IN OCENA OGROŽENOSTI - UGOTOVITEV STOPENJ OGROŽENOSTI

Analiza in ocena ogroženosti ter varnostnih tveganj za območje občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke je bila opravljena na podlagi statističnih podatkov, ki so bili pridobljeni od PU Postojna, Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ter drugih organov občin. Analiza je zajemala osem sklopov: ogroženost od naravnih nesreč, ogroženost cestnega prometa, ogroženost občinskih javnih poti in rekreacijskih površin, ogroženost javnih zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine, ogroženost od kriminalnih pojavov – kriminalna ogroženost, ogroženost javnega reda in mira, ogroženost na javnih shodih in prireditvah, ogroženost okolja (onesnaževanje, industrijski, komunalni in drugi odpadki, uporaba živali).

2.3. IDENTIFICIRANJE IN OBVLADOVANJE VARNOSTNIH TVEGANJ

Za identificiranje in obvladovanje varnostnih tveganj so bila obravnavana varnostna tveganja na področju varnosti v cestnem prometu, varnosti občinskih javnih poti ter rekreacijskih in drugih površin, na področju zagotavljanja javnega reda in mira, na področju preprečevanja

kriminalnih dejanj, na področju zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine, na področju javnih shodov in prireditev ter na področju varstva okolja.

V navedenem okviru so nakazani načini obvladovanja varnostnih tveganj s strani Medobčinskega redarstva, hkrati pa so opredeljene tudi varnostne potrebe, izhajajoče iz Ocene varnostnih razmer v posamezni občini oziroma iz analize in ocene ogroženosti ter varnostnih tveganj.

3. NAMEN VZPOSTAVITVE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA PO ZAKONU O OBČINSKEM REDARSTVU

3.1. SPLOŠNO O NAMENU VZPOSTAVITVE REDARSTVA

Zakon o občinskem redarstvu (v nadaljevanju: ZORed)¹ ureja delo občinskega, mestnega in medobčinskega redarstva (v nadaljevanju: redarstvo) tako, da izhaja iz načela enakosti pred zakonom, ki izključuje samovoljo občinskega, mestnega in medobčinskega redarja (v nadaljevanju: redar) ter preseganje njegovih pooblastil. Besedilo zakona temelji na načelu delitve odgovornosti med posameznimi nosilci nalog s področja varnosti v Republiki Sloveniji. Zakon o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: ZVCP-1), ki določa pristojnost občine oziroma pooblastila redarstva na področju nadzora nad mirujočim prometom, določa pristojnosti občin na tem področju tako, da so predpisana pooblastila, ki jih hkrati z državnimi organi (policijo) izvajajo redarstva.

Podobno rešitev vsebuje Zakon o varstvu javnega reda in miru (v nadaljevanju: ZVJRM), ki določa, da občina, oziroma njeni redarji ali redarstvo na območju občine opravljajo naloge preprečevanja, odkrivanja in kaznovanja storilcev prekrškov zoper javni red in mir, pri tem pa se ohranijo polna pooblastila pristojnih državnih organov. Zakon namreč določa, da ta nadzor opravljajo redarji in hkrati policisti, kar pomeni, da ne glede na določitev občinske pristojnosti država svojo pristojnost ohrani. Policija tudi sicer v okviru zakona nudi redarstvu strokovno in operativno pomoč.

V skladu z ZORed so občine, mestne občine oziroma več občin skupaj (medobčinsko redarstvo) dolžne zagotoviti kadrovske, materialne in druge pogoje za delo redarstva. Občinsko redarstvo je del občinske uprave. Delovno področje občinskega redarstva, s katerim so določena njegova pooblastila, določi zakon, občina pa sprejme z odlokom. V okviru svojega delovnega področja je redarstvo prekrškovni organ občine. Redarstvo vodi vodja, katerega položaj določata zakon in odlok, ki ureja organizacijo in delovno področje redarstva.

3.2. POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG POOBLAŠČENIH URADNIH OSEB REDARSTVA

V skladu z Zakonom o javnih uslužbencih (Uradni list RS, št. 63/07 - UPB3, 65/08 in 69/08 – ZZAVAR-e in ZTFI-A; v nadaljevanju: ZJU) in Zakonom o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1) so z ZORed določeni tudi pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pooblaščenec uradne osebe (v nadaljevanju PUO) redarstva. To so vsi tisti uradniki, ki imajo pooblastila za vodenje in

¹ PRILOGA št. 1

odločanje v prekrškovnem postopku. Z določbami zakona, ki določajo naloge vodje redarstva, ter določbami, ki določajo razmerja med občinsko oziroma mestno upravo in redarstvom, je zagotovljeno, da se lahko občinska redarstva, mestna redarstva in medobčinska redarstva organizirajo in delujejo kot strokovni organi. S takšno ureditvijo se zagotavlja spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter načela sorazmernosti v postopkih občinskega redarstva.

PUO redarstva morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene z ZJU, opraviti predpisan preizkus znanja za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku ter preizkus znanja za opravljanje nalog občinskega redarstva in uporabo pooblastil redarja.

Usposobljenost PUO redarstva za opravljanje nalog občinskega redarstva, uporabo pooblastil, določenih z zakonom ter za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi se zagotavlja s strokovnim usposabljanjem in obdobjim izpopolnjevanjem ter preizkusom znanja².

3.3. UPORABA POOBLASTIL IN PRISILNIH SREDSTEV REDARJEV

ZORed natančneje določa način in izvajanje pooblastil redarja, ki pri opravljanju svojega dela prihaja neposredno v stik z državljani. Pooblastila redarja se od policijskih razlikujejo in so prilagojena nalogam za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine oziroma nalogam na področju prometa, varovanja javnega reda in miru, obravnavi prekrškov zoper javni red in mir ter nalogam pri varovanju javnega premoženja in nalogam varovanja naravne in kulturne dediščine. Za uporabo prisilnih sredstev redarjev pa se smiselno uporabljajo določbe Zakona o policiji (Uradni list RS, št. 107/2006 - UPB6) (v nadaljevanju: ZPol) in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

ZORed upošteva, da redarji ne izdajajo in ne vročajo le plačilnih nalogov, ki so v skladu z ZP-1 ter odločb o prekrških, temveč so v neposrednih stikih z ljudmi v različnih okoliščinah in situacijah, v katerih lahko pride do nepravilnega ali celo nezakonitega in nesorazmernega ravnanja. Prav zaradi tega ZORed v 19. členu omogoča posameznikom, ki menijo, da so jim bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja občinskih redarjev kršene njihove pravice ali svoboščine, da se zoper njihove postopke pritožijo, da so po predpisanem postopku ugotovljene nepravilnosti redarjev ustrezno odpravljene ter zoper odgovornega redarja izrečeni z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev, predpisani ukrepi.

3.4. PREVENTIVNA IN REPRESIVNA VLOGA REDARJEV

Preventivna oblika dela redarjev je vsekakor najbolj razširjena oblika preprečevanja kršitev, saj se z vsebino delovanja ne posega v temeljne človekove svoboščine in njihove pravice (nalaganje materialnih obveznosti, izrekanje kazni ...), temveč se cilj dosega z opozarjanjem, poučevanjem ter drugimi oblikami delovanja, s katerim redar poskuša posameznika ali širšo javnost prepričati o nepravilnosti ravnanja, ki predstavlja kršitev predpisa ali drugo družbeno nesprejemljivo in moteče dejanje. Taka preventivna oblika dela oziroma preventiva velja za prijaznejšo in mehkejšo obliko delovanja redarja, s katero poskušamo preprečiti nastanek kršitve ali jo odpraviti.

² PRILOGA št. 2

Represivna oblika dela redarjev velja kot trša oblika delovanja. V primerih, kadar cilja ni mogoče doseči zgolj z odredbami in opozorili, je potrebno poseči po ukrepih, ki kršitelje sankcionirajo z globami ali drugimi oblikami materialne odgovornosti zaradi storitve prekrška.

Večina zakonskih in lokalnih predpisov v svoji vsebini predvideva sankcije za posamezne kršitve. Pri tem je seveda najprej dana možnost preventivnega ukrepa, velikokrat pa je kršitev že v samem začetku takšna, da ne dopušča uporabe preventivnih ukrepov. Med represivne ukrepe redarjev lahko med drugim uvrstimo: izdajo obvestila o prekršku in plačilnih nalogov, izrekanje sankcij z vročanjem plačilnih nalogov na kraju prekrška, podajanje predlogov sodišču za prekrške za uvedbo postopka o prekršku, izterjava glob in stroškov postopka (prekrškovnega organa in sodišč), podajanje predlogov za določitev ukлонilnega zapore sodišču itd.

4. CILJI OBČINSKEGA PROGRAMA VARNOSTI

Osnovni cilj OPV je zagotavljanje zadovoljivega stanja javne varnosti na območju občin. To pomeni, da je potrebno s sistemskimi, pravnimi, organizacijskimi in konkretnimi ukrepi zagotoviti večjo stopnjo javne varnosti v posamezni občini. S pomočjo vseh teh ukrepov se bo zagotavljalo kvalitetnejše življenje ter odpravljalo posamezne odklonske pojave v občinah.

Delo Medobčinskega redarstva mora biti usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki predstavljajo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Medobčinsko redarstvo mora v primeru zaznave kršitve ukrepati sorazmerno, v skladu z naravo kršitve in njenimi posledicami.

4.1. STRATEŠKI CILJ

Dvig kakovosti življenja in dela občanov ter dvig stopnje varnosti javnega prostora v posamezni občini

To je krovni cilj za zagotavljanje varnosti v občinah z medobčinsko redarsko službo. Njegova vsebina izhaja in nacionalne varnostne politike, iz zakonskih določil, iz nacionalnih programov varnosti in iz splošnih varnostnih potreb slovenskih mest in občin. Gre za dolgoročni cilj dvigovanja stopnje javne varnosti oziroma varnosti prebivalcev v mestih in občinah.

Aktivnosti in ukrepi za doseganje cilja:

- Upoštevanje pravnih predpisov, ki na nacionalni in lokalni ravni urejajo varnost cestnega prometa, javnega reda in mira ter naravne in kulturne dediščine.
- Upoštevanje programskih usmeritev Ministrstva za promet glede varnosti v cestnem prometu, Ministrstva za notranje zadeve in Policije glede varnosti v cestnem prometu, varnosti javnega reda in mira, preprečevanja kriminalnih pojavov ter varovanja ljudi in premoženja.
- Izvajanje (spodaj navedenih) operativnih ciljev:
 - Preprečevanje prekrškov in kaznivih dejanj!
 - Obvladovanje varnostnih tveganj!

- Zmanjševanje posledic (škod in izgub) nastalih zaradi izrednih dogodkov kot so naravne nesreče, prometne nesreče, onesnaževanje okolja, poškodovanje javnih zgradb ter poškodovanje objektov s statusom naravne in kulturne dediščine!
- Uvajanje standardov kakovosti varovanja ljudi, premoženja, javnega prostora, javnih zgradb, okolja ter naravne in kulturne dediščine!
- Vzpostavitev strokovnega izobraževanja občinskih redarjev, ki bo omogočalo pridobitev potrebnih znanj, spretnosti in kompetenc za profesionalno izvajanje pristojnosti redarskih služb in pooblastil redarjev kot pooblaščenih uradnih oseb!

4.2. OPERATIVNI CILJI

4.2.1. VARNOST CESTNEGA PROMETA

V okviru varnosti cestnega prometa je cilj zmanjšanje števila prometnih nesreč in njihovih posledic, zmanjšanje prometnih prekrškov na cestah v naseljih in na občinskih cestah izven naselij, zagotovitev prevoznosti in prehodnosti intervencijskih poti ter povečanje pretočnosti prometa z operativno dinamiko Medobčinskega redarstva in policijskih postaj na območju občin.

Varnost v cestnem prometu še vedno ni zadovoljiva. Pred leti postavljeni cilji prometne varnosti se niso v celoti uresničili. Zato se v cestnem prometu še vedno pojavlja preveč varnostnih tveganj, ki jih je treba obvladati s stalnim in profesionalnim policijskim in redarskim nadzorom, z izboljšanjem rednega in investicijskega vzdrževanja cest, s širitvijo parkirnih kapacitet, s povečanjem nadzora nad parkirnimi površinami ter z dvigom profesionalnosti policistov in redarjev pri obvladovanju kršiteljev prometnih predpisov in temeljnih vzrokov prometnih nesreč (hitrost, alkohol).

Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da so za stanje prometne varnosti soodgovorni policija, medobčinsko redarstvo, inšpekcijske službe in drugi. Nujno je potrebno zagotoviti sodelovanje z Občinskimi sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Vsi pristojni organi Občine Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke pa morajo v okviru svojih pristojnosti krepiti in vplivati na ustvarjanje ustrezne prometno varnostne kulture vseh udeležencev v cestnem prometu.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja varnost cestnega prometa, morajo pristojni organi občin v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Sprejeti je potrebno Program varnosti cestnega prometa (tretji odstavek 22. člena ZVCP-1);
- Uporabiti oceno prometne ogroženosti in tveganj v cestnem prometu pri delu Medobčinskega redarstva na področju varnosti v cestnem prometu;
- Skleniti pisni protokol o sodelovanju med Medobčinskim redarstvom in PU Postojna³;
- Redarjem Medobčinskega redarstva je potrebno omogočiti, da si pridobijo pravno, strokovno in drugo, predvsem praktično znanje za nadzor in urejanje cestnega prometa;
- Redarje Medobčinskega redarstva je potrebno opremiti z ustreznimi vozili in opremo za nadzor ter urejanje prometa na mestnih ulicah, na občinskih cestah in drugih javnih poteh na območju občin;

³ PRILOGA št. 3

- Redarji Medobčinskega redarstva se morajo usposobiti za ravnanje z napravami in tehničnimi sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu;
- Pri delu Medobčinskega redarstva je potrebno med drugim upoštevati tudi naloge v zvezi z nadzorom prometne signalizacije za večjo varnost otrok;
- Poskrbeti je potrebno tudi za pregled prometne signalizacije in podati predloge za morebitne spremembe, zlasti z vidika varnosti otrok, pešcev in kolesarjev (vrtci, šole, zdravstveni zavodi, igrišča, stanovanjska naselja);
- Redarji Medobčinskega redarstva morajo dosledno izvajati nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naselju v okviru svojih pristojnosti, še zlasti pa na območju
- umirjenega prometa in na območju za pešce;
- Redarji Medobčinskega redarstva morajo dosledno izvajati nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju;
- Sodelovanje redarjev Medobčinskega redarstva v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena.

4.2.2. VARSTVO JAVNEGA REDA IN MIRA

V okviru obvladovanja javnega prostora oziroma območja je cilj OPV občin, da zagotovi fizično prisotnost redarjev na javnih območjih in prostorih na način, ki je v skladu z varnostno politiko, oceno varnostnih razmer ter s pravnimi predpisi in varnostno stroko.

Zakon o javnem redu in miru opredeljuje javni red in mir kot stanje, v katerem je zagotovljeno neovirano izvajanje pravic in dolžnosti po ustavi in zakonih. Namen zakona je zato neposredno uresničevanje pravice ljudi do varnosti in dostojanstva z varovanjem pred dejanji, ki posegajo v telesno in duševno celovitost posameznika, ovirajo izvajanje pravic in dolžnosti ljudi, državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil. Vzdrževanje javnega reda in mira je delovanje skupnosti, ki s predpisi in ukrepi državnih in drugih organov zagotavlja, da se prepreči ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti ali posamezniku.

Javni red in mir je dobrina, ki izključuje vsa protipravna dejanja, s katerimi se kršijo splošna pravila vsakdanjega dela in življenja. Javni red in mir je stanje, v katerem je zagotovljeno varno in mirno počutje ljudi, njihovo neovirano gibanje na javnih krajih in drugih površinah, uporaba javnih objektov, stanovanj in drugih prostorov, nemoteno opravljanje uradnih opravil državnih in drugih organov, organizacij in skupnosti oziroma stanje, s katerim se zagotavlja optimalna varnost znotraj družbene skupnosti. Javni red torej pomeni minimum socialnih pravil, ki jih velika večina prebivalstva razume kot nujno potrebne za medsebojno sožitje.

Vzdrževanje javnega reda in mira je torej delovanje skupnosti (tudi občine), ki s predpisi in ukrepi pristojnih organov zagotavlja, da se preprečijo in obvladujejo ravnanja in nevarnosti, ki ogrožajo varnost ter javni red in mir, kadar ta grozi skupnosti in posamezniku. Gre torej za škodljiva ravnanja skupin ali posameznikov, ki se na javnem kraju nedostojno, drzno ali nasilno vedejo, ki ustvarjajo nered v gostinskih lokalih, na javnih shodih in na javnih prireditvah, ki uporabljajo nevarne predmete ali nevarne snovi, ki povzročajo hrup, ki beračijo, nedovoljeno kampirajo in prenočujejo na javnih krajih, ki ustvarjajo vandalizem, nehumano in v nasprotju s predpisi uporabljajo in vodijo živali, uničujejo državne simbole in pišejo po zgradbah. Vsa navedena škodljiva in kazniva ravnanja zmanjšujejo kakovost bivanja in gibanja na javnih površinah in v javnih prostorih.

Občinske redarske službe in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno vključijo v proces kontinuiranega zagotavljanja javnega reda in mira na območju posamezne občine.

Za uresničitev zelo pomembnega cilja, s katerim se zagotavlja javni red in mir v posamezni občini, morajo njeni pristojni organi v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Uporabiti oceno ogroženosti in varnostnih tveganj na področju zagotavljanja javnega reda in mira pri delu Medobčinskega redarstva na področju javnega reda in mira;
- Zagotoviti dobro usposobljenost redarjev Medobčinskega redarstva na področju poznavanja pooblastil občinskih redarjev za obvladovanje javnega reda in miru;
- Zagotoviti dobro usposobljenost redarjev Medobčinskega redarstva za zakonito in strokovno uporabo prisilnih sredstev in drugih ukrepov;
- Zagotoviti ustrezno usposobljenost redarjev Medobčinskega redarstva za hitre odzive na klice v sili in za ravnanje ter ukrepanje v tveganih okoliščinah;
- Zagotoviti najustreznejšo in kvalitetno opremo redarjev Medobčinskega redarstva za obvladovanje kršiteljev;
- Skleniti pisni protokol o sodelovanju med Medobčinskim redarstvom in PU Postojna.

4.2.3. VARNOST OBČINSKIH JAVNIH POTI IN REKREACIJSKIH POVRŠIN

V okviru varnostnega obvladovanja javnih poti in rekreacijskih površin je cilj OPV občin zagotoviti na teh poteh in površinah navzočnost redarjev ob strokovni pomoči policistov.

Javne poti, rekreacijske in druge javne površine, zlasti tiste v manj obljudenih in odmaknjenih krajih, pomenijo določena varnostna tveganja, običajno kriminalne narave za ljudi, ki so prisotni na takih krajih. Take javne poti in rekreacijske površine so tudi na območju občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje javnih poti in rekreacijskih površin v občinah, morajo njihovi pristojni organi in službe v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Izdelati seznam varnostno ogroženih poti, krajev, površin in točk na območju posamezne občine glede na oceno ogroženosti in varnostnih tveganj;
- Skleniti pisni protokol o sodelovanju Medobčinskega redarstva in PU Postojna;
- Opravljati obhode varnostno ogroženih poti, krajev, površin in drugih varnostno problematičnih območij;
- Redarjem Medobčinskega redarstva je potrebno v sodelovanju s policijo zagotoviti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z Operativno komunikacijskim centrom (v nadaljevanju OKC) PU Postojna;
- Redarjem Medobčinskega redarstva je potrebno zagotoviti tudi ustrezna vozila za varnostne obvoze ogroženih poti, krajev, površin, trgov in drugih varnostno problematičnih območij.

4.2.4. PRETOČNOST INTERVENCIJSKIH POTI

V okviru varnostnega obvladovanja intervencijskih poti je cilj OPV občin, da na teh poteh zagotovi navzočnost redarjev Medobčinskega redarstva.

Intervencijske poti so namenjene lažji in hitrejši dostopnosti intervencijskih vozil (policija, gasilci, reševalci idr.) v primeru intervencijskih posegov. V primeru neprevoznosti oziroma

neprehodnosti se povečujejo intervencijski časi, kar posledično vpliva na povečano stopnjo ogroženosti zdravja in življenja ljudi, varnosti premičnega in nepremičnega premoženja oziroma javne varnosti in javnega reda na območju občin nasploh. Zaradi tega je potrebno zagotoviti, da redarji Medobčinskega redarstva poznajo območja, na katerih so urejene intervencijske poti in, da lahko s svojim ukrepanjem zagotovijo optimalno prevoznost oziroma prehodnost intervencijskih poti.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varnostno obvladovanje intervencijskih poti v občinah, morajo pristojni organi občine v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Izdelati karto intervencijskih poti na območju občin;
- Skleniti pisni protokol o sodelovanju Medobčinskega redarstva s PU Postojna;
- Izdelati načrt obhodov intervencijskih poti;
- Redarjem Medobčinskega redarstva v sodelovanju s policijo zagotoviti zanesljiva sredstva zvez za komuniciranje z OKC PU Postojna;
- Redarjem Medobčinskega redarstva zagotoviti ustrezna vozila za varnostne obvoze intervencijskih poti.

4.2.5. VARNOST ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV KULTURNE DEDIŠČINE

Varstvo kulturne dediščine se izvaja na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08; v nadaljevanju: ZVKD-1).

ZVKD-1 v 38. členu lastniku nalaga dolžnost varovanja spomenika. Nadzor nad izvajanjem določb navedenega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov in drugih aktov, ki se nanašajo na varstvo kulturne dediščine, opravlja inšpektor, pristojen za varstvo kulturne dediščine - Inšpektorat za kulturo in medije.

Pristojni zavod za nepremično kulturno dediščino na območju občine Postojna in Pivka je Območna enota Nova Gorica, Delpinova 16, 5000 Nova Gorica, na območju občin Cerknica, Loška dolina in Bloke pa Območna enota Ljubljana, Tržaška 4, 1000 Ljubljana.

Medobčinsko redarstvo pri preprečevanju ogroženosti kulturne dediščine (zgradb, spomenikov ipd.) in napadov nanjo na območju občin sodeluje z zasebnimi varnostnimi in inšpekcijskimi službami. Sodelovanje pomeni izmenjavo podatkov, ki so pomembni za skupno zagotavljanje varnosti navedenih zgradb in objektov.

4.2.6. VARSTVO OKOLJA

V okviru varstva okolja na območju občin je cilj OPV občin izboljšati pregled nad stanjem in dogajanjem na področju varstva okolja ter povečati obseg, profesionalnost in učinkovitost nad obvladovanjem občinske okoljske problematike.

Skrb za varstvo okolja je ena od bistvenih postavk v zagotavljanju kakovosti javnega prostora in območij ter kakovosti življenja in dela občanov tudi v posameznih občinah. Varstvo okolja urejajo številne evropske direktive, nacionalni predpisi, standardi in mednarodni sporazumi. V občini Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke gre pri varstvu okolja za skrb v tem smislu, da se Medobčinsko redarstvo aktivno vključi v proces implementacije Nacionalnega programa varstva okolja ter v proces uresničevanja posamezne občinske okoljske politike in posameznega občinskega programa varstva okolja.

Za uresničitev cilja, s katerim se zagotavlja varstvo okolja v občinah, morajo pristojni organi občin v okviru svojih pristojnosti storiti predvsem naslednje:

- Zagotoviti, da se redarji Medobčinskega redarstva v okviru izobraževanja, usposabljanja in izpopolnjevanja seznanijo z okoljsko zakonodajo, okoljsko problematiko in okoljsko politiko v posamezni občini;
- Medobčinsko redarstvo mora v sodelovanju z Medobčinskim inšpektoratom, službami za varstvo okolja občinskih uprav in inšpektoratom za okolje in prostor, oblikovati sistem nadzora in ukrepanja zoper kršilce predpisov s področja varstva okolja;
- Medobčinskemu redarstvu posredovati karto z vrisanimi okoljsko problematičnimi točkami in uradne dokumente o razreševanju okoljske problematike;
- Zagotoviti tehnična sredstva za nadzor okoljsko najbolj problematičnih točk z namenom preprečevanja in odkrivanja storilcev;

5. VARNOSTNE POTREBE, IZHAJAJOČE IZ OCENE VARNOSTNIH RAZMER

Iz Ocene varnostnih razmer in ugotavljanja varnostnih potreb izhaja, da je potreba po obvladovanju te problematike velika. Razreševanje problematike na področju kriminalitete, javnega reda in mira ter varnosti v cestnem prometu in drugih obravnavanih področjih terja vrsto oblik skupnega delovanja policije, Medobčinskega redarstva in drugih dejavnikov v občinah, ki lahko dajo svoj prispevek na področju varnosti. V tej zvezi je potrebno tesno sodelovanje še zlasti s policijo, zasebnimi varnostnimi službami, inšpekcijskimi službami ter Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občin.

Na območju Policijske uprave Postojna delujeta Policijska postaja Postojna za območje občin Postojna in Pivka in Policijska postaja Cerknica za območje občin Cerknica, Loška dolina in Bloke.

Policijska postaja Cerknica poleg splošnega delovnega področja opravlja tudi kontrolo prehajanja državne meje z Republiko Hrvaško na mejnem prehodu za mednarodni cestni promet Babno Polje. Po njenem območju poteka državna meja z Republiko Hrvaško v dolžini 14,8 km. Velikost območja je 483 km², na katerem živi 15.631 prebivalcev.

Iz podatkov Policijske postaje Postojna je razvidno, da se je število kaznivih dejanj v letu 2007 glede na leto 2006 povečalo za 59,2 odstotka, medtem ko so v prvi polovici leta 2008 zaznali upad kaznivih dejanj za 12 odstotkov. Na področju javnega reda in miru v letu 2007 niso zaznali bistvenega porasta kršitev glede na leto 2006, so pa te narasle za 50 odstotkov v prvi polovici leta 2008. Na področju varnosti cestnega prometa v letu 2007 ni bil zaznan večji porast prometnih nesreč primerjavi z letom 2006 (2006 – 179, 2007-184), v prvi polovici leta 2008 pa je število prometnih nesreč upadlo za 9,4 odstotka.

Po podatkih Policijske postaje Cerknica je bilo v letu 2007 obravnavanih kar za 22 odstotkov kaznivih dejanj več kot v letu 2006, kar predstavlja največji odstotek povečanja na tem področju v zadnjih petih letih. Porast kaznivih dejanj je zaznati tudi v prvi polovici leta 2008. Bistven porast kršitev in sicer za 55,2 odstotka, je bil v letu 2007 v primerjavi z letom 2006, zaznan tudi na področju javnega reda in mira, medtem ko so kršitve v prvi polovici leta 2008 upadle za 21,7 odstotka. Na področju varnosti cestnega prometa v letu 2007 ni bil zaznan večji upad prometnih nesreč primerjavi z letom 2006 (2006 – 110, 2007-108), v prvi polovici leta 2008 pa je število prometnih nesreč upadlo. Na področju varovanja državne meje so

policisti obravnavali kršitve Zakona o tujcih, Zakona o nadzoru državne meje in Zakona o prijavi prebivališča.

Navedena problematika kaže na potrebo po večji navzočnosti pooblaščenih uradnih oseb in služb, ki so zadolžene za zagotavljanje varnosti prebivalstva, med njimi tudi Medobčinskega redarstva.

Medobčinsko redarstvo lahko v okviru svojih pristojnosti deluje tudi preventivno in s tem prispeva k izboljšanju varnosti in tudi k povečanju občutka varnosti, ki je prav tako pomemben za dvig kakovosti življenja, dela in varnosti občanov na območju občin.

6. ORGANIZIRANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA OBČIN POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE

Organizacija organov in služb, ki zagotavljajo varnost tako na državni kot občinski ravni, je ključnega pomena v smislu izvajanja vseh njihovih pravic in dolžnosti oziroma njihovih pooblastil ter s tem povezano učinkovitostjo njihovega delovanja in prijaznostjo do uporabnikov, torej do drugih organov, služb, organizacij, civilne družbe in nenazadnje do delovnih ljudi, občanov občin in drugih državljanov.

Organiziranost medobčinskega redarstva je določena z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« (Ur. list RS, št. 108/2007)⁴, ki je tudi ustanovitveni akt medobčinskega redarstva in z Aktom o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v organu skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«.

Medobčinsko redarstvo je organ skupne občinske uprave občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke. Delovno področje Medobčinskega redarstva je zelo obsežno, saj mora:

- Zagotavljati pripravo programa varnosti občin;
- Nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- Varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- Skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- Varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino;
- Vzdrževati javni red in mir;
- Voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom;
- Voditi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom;
- Opravljati nadzor nad izvajanjem predpisov občin in drugih aktov, s katerimi občine urejajo
- zadeve iz svoje pristojnosti.

Medobčinsko redarstvo vodi vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva (v nadaljevanju MIR) in je za svoje delo odgovoren direktorju občinske uprave posamezne občine in županom občin. Medobčinsko redarstvo je ustanovljeno kot organ skupne občinske uprave z nazivom: »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«. V organu skupne občinske uprave so poleg vodje zaposleni inšpektor, višji nadzornik za komunalne zadeve, občinski redarji in administrativni delavec. Občinski redarji morajo pri svojem delu upoštevati Navodila za delo

⁴ PRILOGA št. 4

občinskih redarjev Medobčinskega redarstva Občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke.⁵

7. KADROVSKI SESTAV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

V Medobčinskem redarstvu je na podlagi Akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v organu skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« sistemiziranih 6 uradniških delovnih mest, od tega 1 delovno mesto na položaju.

8. VODENJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Naloge Medobčinskega redarstva kot pooblaščenice uradne osebe opravljajo vodja MIR in redarji (prvi odstavek 5. člena ZORed).

8.1. MESTO IN VLOGA VODJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Vodjo MIR imenujejo in razrešujejo župani občin soglasno. Vodja MIR odloča o zadevah iz pristojnosti Medobčinskega redarstva, organizira in koordinira delo ter v okviru svojih pooblastil odgovarja za zakonitost in strokovnost dela Medobčinskega redarstva.

Vodja MIR neposredno koordinira delo Medobčinskega redarstva. Kot predstojnik sodeluje z župani občin in prenaša usmeritve za delo neposredno do zaposlenih. Zaposlenim odreja naloge glede na problematiko. Po opravljenih nalogah zaposleni o tem poročajo vodji MIR.

Redarji Medobčinskega redarstva opravljajo svoje delo na podlagi ZoRed in drugih državnih predpisov ter občinskih predpisov in drugih pravnih aktov občin.

9. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

9.1. PRAVNA PODLAGA ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Pravna podlaga za delovanje medobčinskega redarstva je določena v ZORed, ZVJRM, ZVCP-1, ZP-1, Zakonu o lokalni samoupravi (v nadaljevanju ZLS) in v občinskih odlokih.

Pravna podlaga za ustanovitev Medobčinskega redarstva je ZLS, ZORed, Odlok o organizaciji in delovnem področju posamezne občine, Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« in Akt o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v organu skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo«.

⁵ PRILOGA št. 5

Z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« je, v skladu z drugim odstavkom 2. člena ZORed, ustanovljeno Medobčinsko redarstvo, z navedenim aktom pa je določena sistemizacija delovnih mest v medobčinskem redarstvu.

Temeljne pristojnosti redarstva so določene v ZORed, ki ureja uresničevanje pristojnosti občine za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Navedeni zakon določa tudi pogoje za opravljanje nalog pooblaščenih uradnih oseb občinskega redarstva (tudi Medobčinskega redarstva), pooblastila, uniformo, označbe in opremo redarjev ter vsebino in način vodenja evidenc.

9.2. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O OBČINSKEM REDARSTVU

ZORed je temeljni zakon za ustanovitev, organizacijo in delovno področje redarstva. Tako je v drugem odstavku 3. člena zakona določeno, da občinsko redarstvo na podlagi posameznih zakonov in občinskih predpisov, izdanih na njihovi podlagi ter na podlagi OPV, skrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

Glede na navedeno je Medobčinsko redarstvo pristojno:

- nadzorovati varen in neoviran cestni promet v naseljih;
- varovati ceste in okolje v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij;
- skrbeti za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah;
- varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino ter
- vzdrževati javni red in mir.

ZORed je torej temeljni sistemski in organizacijski predpis, ki ureja uresničevanje pristojnosti občin za ustanovitev in organizacijo ter določitev delovnega področja in nalog redarstva. Na tem mestu je treba poudariti, da naloge redarjev niso določene po načelu *numerus clausus* (natančno določeno število nalog), saj je v prvem odstavku 3. člena ZORed eksplicitno določeno, da delovno področje in naloge redarstva določa zakon ali na podlagi zakona izdan občinski predpis.

9.3. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O VARSTVU JAVNEGA REDA IN MIRU

V ZVJRM je v določbi prvega odstavka 27. člena generalno opredeljena pristojnost občinskega redarstva za nadzor nad izvajanjem nekaterih določb tega zakona oziroma pristojnost za odločanje o posameznih prekrških, ki so opredeljeni v ZVJRM.

Tako lahko Medobčinski inšpektorat v skladu z določbami ZVJRM v prekrškovnem postopku odloča o naslednjih kršitvah:

- nedostojno vedenje (7. člen),
- beračenje na javnem kraju (9. člen),
- uporaba nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena),
- poškodovanje uradnega napisa, oznake ali odločbe (12. člen),
- pisanje po objektih (13. člen),
- vandalizem (16. člen),

- kampiranje (18. člen),
- uporaba živali (19. člen) in
- neupoštevanje zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena).

Pri opravljanju navedenih nalog redarji Medobčinskega redarstva izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni ter ukrepe, določene s predpisi občin.

9.4. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

V ZVCP-1 so opredeljena pooblastila redarstva na področju cestnega prometa v občini. Skladno z določbo 14. člena ZVCP-1 lahko redarji Medobčinskega redarstva zaradi zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa na območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP-1 o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja ter
- opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri opravljanju naštetih nalog redarji Medobčinskega inšpektorata izrekajo globe in opozorila ter izvajajo pooblastila in ukrepe, ki so preneseni nanje s tem in drugimi zakoni, ter ukrepe, določene z občinskimi predpisi.

9.5. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA ZAKON O PREKRŠKIH IN ZAKON O LOKALNI SAMOUPRAVI

Občinski redar je oseba, ki ima poseben status, ki mu ga določa ZORed in drugi zakoni ter podzakonski akti, kjer so opredeljena njegova pooblastila. Iz vsebine pooblastil, ki so določena v ZORed, ZVJRM, ZVCP-1, Zakonu o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1) in občinskih odlokih izhaja, da ima redar poseben status. Občinski redar je skladno z zgoraj navedenimi predpisi pooblaščen uradna oseba, hkrati pa ima tudi status pooblaščen uradne osebe prekrškovnega organa.

Prekrškovni organi za odločanje o prekrških so določeni v 45. členu ZP-1.

Z vidika redarstva je pomemben tudi Zakon o lokalni samoupravi, ki v drugem odstavku 21. člena določa naloge občine na področju zagotavljanja nadzorstva nad krajevnimi prireditvami (javni shodi in javne prireditve) ter v zvezi z organiziranjem komunalno-redarske službe, ki skrbi za red v občini.

9.6. PRISTOJNOSTI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA GLEDE NA SPREJETE ODLOKE V OBČINAH POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE

ZP-1 v prvem odstavku 3. člena določa, da se lahko prekrški določijo tudi z odlokom lokalne skupnosti. V posameznih občinah določajo pristojnosti Medobčinskega redarstva predvsem naslednji pravni akti:

9.6.1. OBČINA POSTOJNA

- **Odlok o občinskih cestah** (Uradni list RS, št. 28/03 IN 91/05), ki določa občinske ceste na območju Občine Postojna, vzdrževanje ter varstvo občinskih cest in prometa na njih,
- **Odlok o ureditvi in varnosti cestnega prometa v naseljih Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 84/01), ki kompleksno ureja ureditev cestnega prometa na območju Občine Postojna,
- **Pravilnik o odvozu nepravilno parkiranih, pokvarjenih, poškodovanih ali zapuščenih vozil in predmetov** (Uradni list RS, št. 41/02),
- **Odlok o načinu izvajanja gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 108/08)-določa način opravljanja obvezne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki,
- **Odlok o podelitvi koncesije za izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja in prevoza komunalnih odpadkov ter odlaganja ostankov predelave ali odstranjevanja komunalnih odpadkov na območju Občine Postojna -** (Uradni list RS, št. 108/08)
- **Odlok o gospodarskih javnih službah v Občini Postojna** (Uradni list RS, št. 105/08)
- **Odlok o komunalnih taksah Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 67/04, 126/04, 31/05),
- **Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna** (Uradne objave, št. 29/84, Uradni list RS, št. 30/91),
- **Odlok o urejanju javne razsvetljave na območju Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 10/06),
- **Odlok o varstvenih pasovih Nanoških vodnih virov in ukrepih za zavarovanje kakovosti in količin pitnih voda** (Uradni list RS, št. 37/97),
- **Odlok o varstvu krajevnih vodnih virov v Občini Postojna** (Uradni list RS, št. 50/98),

- **Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 107/00, 128/03),
- **Odlok o pogrebnih svečanostih na območju Občine Postojna** (Uradne objave, št. 2/83),
- **Odlok o pokopališkem redu na območju Občine Postojna** (Uradne objave, št. 24/86, 15/89, Uradni list RS, št. 5/91),
- **Odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami** (Uradni list RS, št. 91/05),
- **Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Postojna** (Uradni list št. 107/00, 128/03 in 68/05),
- **Odlok o javnem redu in miru v Občini Postojna** (Uradni list RS, št. 25/91), v katerem so našteje kršitve in sankcije,
- **Odlok o urejanju, vzdrževanju in varstvu zelenih površin v Občini Postojna** (Uradne objave, št. 17/84 in št. 15/89 in Uradni list RS, št. 5/91) –določa način urejanja, vzdrževanja in varstva zelenih površin,
- **Odlok o ureditvi zimske službe v Občini Postojna** (Uradne objave, št. 6/79 in Uradni list RS, št. 5/91)-s tem odlokom se ureja organizacija in izvajanje zimske službe in določajo obveznosti uporabnikov,
- **Odlok o simbolih Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 93/2005), ki ureja pogoje uporabe občinskih simbolov,
- **Odlok o oglaševanju na javnih površinah in površinah v lasti Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 141/04), ki ureja dejavnost oglaševanja,
- **Pravilnik o oblikovni podobi objektov in vplivu objektov in naprav** (Uradni list RS, št. 6/06), ki določa merila in lokacije naprav za oglaševanje,
- **Pogoji za zagotavljanje možnosti plakatiranja v času volilne kampanje na območju Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 88/06),
- **Odlok o turistični taksi v Občini Postojna** (Uradni list RS, št. 78/98),
- **Odlok o določitvi odlagališč za odpadni gradbeni in odkopni material za območje Občine Postojna** (Uradni list RS, št. 9/98)- s tem odlokom se določijo mikrolokacije odlagališč za odpadni gradbeni in odkopni material,
- **Odlok o urejanju in varovanju zunanjega izgleda mesta in naselij v Občini Postojna**(Uradne objave, št. 28/86 in 15/89 in Uradni list RS, št. 5/91) - s tem odlokom se predpisujejo ukrepi, ki naj zagotovijo mestu Postojna in naseljem v občini Postojna primeren izgled in urejeno bivalno okolje.

9.6.2. OBČINA CERKNICA

- **Odlok o občinskih cestah**, določa občinske ceste na območju Občine Cerknica,

vzdrževanje ter varstvo občinskih cest in prometa na njih.

- **Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Cerknica** (Uradni list RS, št. 12/05).
- **Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki** (Uradni list RS, št. 7/03).
- **Odlok o javnem redu in miru v Občini Cerknica** (Uradni list RS, št. 27/98)- predpisani ukrepi za vzdrževanje javnega reda in miru, varstvo občanov in premoženja, zdravja in čistoče, zunanjega videza naselij, zelenih in javnih površin, varstvo pred hrupom v naravnem in bivalnem okolju, javnih prireditvah ter ravnanju z opuščenimi vozili.
- **Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti, urejanju pokopališč ter pogrebnih svečanosti na območju Občine Cerknica** (Uradni list RS, št. 51/97) –način opravljanja pokopališke in pogrebne dejavnosti, urejanje pokopališč ter pogrebnih svečanosti na območju Občine Cerknica.
- **Odlok o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami** (Uradni list RS, št. 7/98) – ureja organizacijo in izvajanje varstva ljudi, živali, premoženja, okolja in kulturne dediščine pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- **Odlok o občinskih taksah v Občini Cerknica** (Uradni list RS, št. 62/07) – obveznosti plačila občinske takse na območju Občine Cerknica, vrsto in višino takse, zavezanca za plačilo takse ter postopek odmere, obračuna in plačila takse..
- **Odlok o taborjenju v Občini Cerknica** (Uradni list RS, št. 3/00)- območja, način, pogoje in nadzor taborjenja v Občini Cerknica.
- **Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju Občine Cerknica** (Uradni list RS, št. 12/05).
- **Odlok o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti** (Uradni list RS, št. 2/92).
- **Odlok o spremembi odloka o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti** (Uradni list RS, št. 126/04).
- **Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti** (Uradni list RS, št. 1/08).
- **Odlok o grbu in zastavi Občine Cerknica** (Uradni list RS, št. 31/1997).

9.6.3. OBČINA PIVKA

- **Odlok o občinskih cestah** (Uradni list RS, št. 90/02) - določa občinske ceste na območju Občine Pivka, vzdrževanje ter varstvo občinskih cest in prometa na njih
- **Odlok o ravnanju s komunalnimi in posebnimi odpadki v Občini Pivka** (Uradni list RS, št. 8/99) – s tem odlokom se določajo vrste komunalnih odpadkov, ravnanje z njimi ter urejanje in vzdrževanje odlagališč na območju Občine Pivka.

- **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ravnanju s komunalnimi in posebnimi odpadki v Občini Pivka** (Uradni list RS, št. 63/00)
- **Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki v Občini Pivka** (Uradni list RS, št. 7/04)– odlok določa način opravljanja obvezne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na območju Občine Pivka.
- **Odlok o komunalnih taksah** (Uradni list RS, št. 21/97)- z odlokom se predpišejo komunalne takse na območju Občine Pivka.
- **Odlok o ureditvi prostora z neprometnimi znaki na območju Občine Pivka** (Uradni list RS, št. 23/97)- odlok ureja oblikovanje, pridobitev, postavitve, upravljanje in vzdrževanje objektov-neprometnih znakov ter nameščanje in odstranjevanje neprometnih znakov.
- **Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč** (Uradni list RS, št. 37/99) – izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti, ter urejanje pokopališč na območju Občine Pivka.
- **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč** (Uradni list RS, št. 105/03).
- **Odlok o merilih za določitev pogojev za prodajo blaga zunaj prodajaln na območju Občine Pivka** (Uradni list RS, št. 54/04) – s tem odlokom se določajo merila za določitev pogojev za prodajo blaga zunaj prodajaln na območju Občine Pivka.
- **Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Pivka** (Uradni list RS, št. 107/00).
- **Odlok o varstvu krajevnih vodnih virov v Občini Pivka** (Uradni list RS, št. 100/99).
- **Odlok o grbu in zastavi Občine Pivka** (Uradni list RS, št. 37/98).

9.6.4. OBČINA LOŠKA DOLINA

- **Odlok o občinskih cestah** (Uradni list RS, št. 37/00) - določa občinske ceste na območju Občine Loška dolina, vzdrževanje ter varstvo občinskih cest in prometa na njih.
- **Odlok o varstvu gozdov pred požari** (Uradni list RS, št. 21/97) - s tem odlokom se ureja varstvo gozdov pred požari na območju Občine Loška dolina in določajo ukrepi, ki jih morajo vse osebe javnega in zasebnega prava ter vse fizične osebe izvajati zaradi varstva gozdov pred požari in način njihovega izvajanja.
- **Odlok o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 19, 31. marec 2003)- ta odlok določa način opravljanja obvezne lokalne gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki na območju Občine Loška dolina

- **Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o načinu opravljanja gospodarske javne službe ravnanja s komunalnimi odpadki** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 55, 10. oktober 2008)
- **Odlok o taborjenju v Občini Loška dolina** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 23, 11. november 2003) -ta odlok določa območja, pogoje in nadzor taborjenja v Občini Loška dolina.
- **Odlok o spremembi odloka o taborjenju v Občini Loška dolina** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 24, 23. december 2003).
- **Odlok o varstvu virov pitne vode na območju Občine Loška dolina** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 8, 30. oktober 2001)- s tem odlokom se določajo varstveni pasovi virov pitne vode in ukrepi za zavarovanje teh virov pred onesnaženjem.
- **Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Loška dolina** (Uradno glasilo Občine Loška dolina, št. 26, 27. oktober 2004).

9.6.5. OBČINA BLOKE

- **Odlok o občinskih cestah** (Uradni list RS, št. 50/00) - določa občinske ceste na območju Občine Bloke, vzdrževanje ter varstvo občinskih cest in prometa na njih.
- **Odlok o ravnanju z odpadki v Občini Bloke** (Uradni list RS, št. 35/07)- s tem odlokom se določijo vrste odpadkov, ravnanje z njimi, način obračuna storitev izvajanja ter nadzor nad izvajanjem tega odloka.
- **Odlok o spremembi odloka o ravnanju z odpadki v Občini Bloke** (Uradni list RS, št. 96/07).
- **Odlok o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč na območju Občine Bloke** (Uradni list RS, št. 85/99)- s tem odlokom se določa način izvajanja gospodarske javne službe na področju opravljanja pogrebnih in pokopaliških dejavnosti ter urejanja pokopališč na območju Občine Bloke.
- **Odlok o spremembi odloka o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč na območju Občine Bloke** (Uradni list RS, št. 64/07).
- **Odlok o rednem vzdrževanju javnih cest in pregledniški službi** (Uradni list RS, št. 85/99)- s tem odlokom se opredeli redno vzdrževanje javnih cest in delovanje, pristojnosti in območje izvajanja pregledniške službe v Občini Bloke.
- **Odlok o ureditvi zimske službe v Občini Bloke** (Uradni list RS, št. 85/99) – določi se način opravljanja, organizacija ter izvajanje zimske službe, ki je sestavni del vzdrževanja lokalnih cest in javnih poti, kot obvezne gospodarske javne službe na območju Občine Bloke.
- **Odlok o turistični taksi v Občini Bloke** (Uradni list RS, št. 99/99) -določi se višina turistične takse v Občini Bloke, oprostitve, način poročanja in nadzor nad evidentiranjem in odvajanjem.

- **Odlok o odvajanju in čiščenju komunalnih odpadnih in padavinskih voda na območju Občine Bloke** (Uradni list RS, št. 16/08).
- **Odlok o oskrbi s pitno vodo v Občini Bloke** (Uradni list RS, št. 76/00)

10. POGOJI ZA DELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo, ustanovljeno za območje občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke deluje v okviru Medobčinskega inšpektorata in redarstva s sedežem v Postojni. Med materialne in druge pogoje za delovanje Medobčinskega redarstva in redarjev lahko uvrščamo poslovne prostore Medobčinskega redarstva, opremo, ki jo uporabljajo redarji Medobčinskega redarstva, uniformo, simbole in oznake redarstva ter službeno izkaznico redarjev. Opremo redarjev določata Pravilnik o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 78/07) in Pravilnik o enotni uniformi, označbah in službeni izkaznici občinskih redarjev (Uradni list RS, št. 103/07), ki ju je izdal minister za notranje zadeve.

Na podlagi 4. odstavka 6. člena ZORed se sredstva za izvajanje občinskega programa varnosti zagotovijo v proračunu posamezne občine.

10.1. PROSTORI MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Prostori Medobčinskega redarstva se nahajajo v pritličju stavbe na naslovu Ljubljanska cesta 2, Postojna. Na dvorišču za stavbo so za potrebe Medobčinskega inšpektorata in redarstva rezervirani trije parkirni prostori, namenjeni službenim vozilom.

10.2. OPREMA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med opremo redarjev se uvrščajo:

- službena vozila,
- tehnična oprema in
- osebna oprema.

10.2.1. SLUŽBENA VOZILA

Medobčinsko redarstvo lahko uporablja službena vozila bele barve z napisom MEDOBČINSKO REDARSTVO in simbolom medobčinskega redarstva. Izvedbe napisov in simbolov so odvisne od velikosti in tipov službenih avtomobilov.

Medobčinsko redarstvo lahko uporablja tudi motorna kolesa, pri čemer se napis in simbol medobčinskega redarstva označita na način, kot je določeno za službena vozila.

Medobčinsko redarstvo lahko uporablja tudi kolesa z motorjem in kolesa, ki so lahko različne barve, brez nalepk, napisov in simbolov.

10.2.2. TEHNIČNA OPREMA REDARJA

Tehnična oprema redarjev Medobčinskega redarstva po navedenem pravilniku o opremi je:

- oprema za komunikacijo z zbirkami osebnih podatkov,
- fotoaparati,
- oprema za izvajanje redarskih pooblastil,
- oprema za urejanje cestnega prometa in nadzor nad njim,
- posebna tehnična sredstva in posebni tehnični pripomočki,
- informacijska in telekomunikacijska oprema,
- oprema in pripomočki za usposabljanje in
- prenosna naprava za brezžično radijsko zvezo.

10.2.3. OSEBNA OPREMA REDARJA

Med osebno opremo redarja se štejejo kovinske lisice, plastična zatega, plinski razpršilec, delovni pas s torbico za lisice in torbico za plinski razpršilec, službena torbica, odsevni brezrokavnik, piščalka z vrvico, STOP-loparček in žepna svetilka.

Tipizacija oziroma tehnična specifikacija naštetih osebne opreme za redarja je določena v prilogi, ki je sestavni del Pravilnika o opremi in načinu uporabe opreme občinskih redarjev.

Redarji morajo opremo uporabljati in nositi tako, kot je predpisano v posebnih aktih in navodilih proizvajalca.

10.2.4. UNIFORMA REDARJA

Redar Medobčinskega inšpektorata mora med opravljanjem nalog nositi službeno uniformo. Uniforma redarjev je v vseh občinah enotna. Uniformo redarjev in njene sestavne dele lahko redar nosi le v skladu z njihovim namenom.

Uniforma redarja je zimska in poletna ter je po sestavi glede posameznih delov različna za redarje in redarke. Sestavni deli uniforme redarja so tudi dopolnilni deli uniforme (dežni plašč s kapuco, dežne hlače, delovni pas, prevleka za kapo s ščitnikom in položajne oznake redarjev), kolesarski komplet in komplet redarja motorista.

10.2.5. SIMBOLI IN OZNAKE REDARJEV

Kot simbol Medobčinskega redarstva se uporablja grb in ime Občine Postojna. Simbol Medobčinskega redarstva se nosi na levem rokavu in je izvezen grb Občine Postojna s pripisom MEDOBČINSKO REDARSTVO.

Nad levim žepom delov uniforme redarja je dodatni našitek v rumeni barvi z napisom MEDOBČINSKO REDARSTVO, nad desnim žepom pa našitek v rumeni barvi s priimkom in začetno črko imena redarja. Velikost našitka in črk je odvisna od vrste oblačila.

Označbe nazivov v obliki položajnih oznak uradnih oseb redarstva se nosijo na epoletah in kot obesek na desnem žepu uniforme. Označbe nazivov so na modri podlagi iz tkanine z izvezenimi znaki zlatorumene barve v velikosti 20 mm. Določene so položajne oznake za vodjo redarstva, položajne oznake za redarja I, redarja II, redarja III in položajna oznaka za redarja pripravnika.

10.2.6. SLUŽBENA IZKAZNICA REDARJEV

Pooblaščen uradna oseba Medobčinskega redarstva mora imeti službeno izkaznico, ki jo mora imeti pri sebi med opravljanjem svojega dela na terenu in jo mora pokazati na zahtevo posameznika po končanem postopku, zoper katerega vodi postopek za prekršek. Službeno izkaznico izda župan Občine Postojna ob imenovanju v naziv. Pooblaščen uradna oseba mora službeno izkaznico vrniti županu Občine Postojna, če ji preneha delovno razmerje v Medobčinskem redarstvu.

Službena izkaznica vsebuje naziv pooblaščen uradne osebe Medobčinskega redarstva, njene identifikacijske podatke in pooblastila. Službena izkaznica redarja je sestavljena iz identifikacijske kartice in ovitka.

11. VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

11.1. SPLOŠNO O VRSTAH IN OBSEGU NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Redarstvo ni običajna služba občinske oziroma skupne občinske uprave. Enako velja tudi za redarja, ki prav tako ni običajno delovno mesto. Redar je pooblaščen uradna oseba, katerega delo je večinoma represivnega značaja in posledično je lahko podvržen najrazličnejšim pritiskom, konfliktom in celo fizičnim napadom ter drugim neugodnim delovnim razmeram.

Z ZORed, ZVJRM, ZVCP-1, Pravilnikom o enotni uniformi, označbah in opremi pooblaščenih delavcev občinskega redarstva ter sprejetimi predpisi občin sta se vrsta in obseg nalog za Medobčinsko redarstvo temeljito spremenila.

11.2. KONKRETNE NALOGE GLEDE NA VRSTE IN OBSEG NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo izvaja preventivne in represivne naloge, glede na vrsto in obseg nalog pa predvsem naslednje:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in mira,
- naloge na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj in
- naloge na področju varstva okolja.

11.2.1. NALOGE NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V NASELJIH

Naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa oziroma zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa Medobčinsko redarstvo opravlja predvsem na način, da:

- ureja in nadzira promet na občinskih cestah in državnih cestah v naseljih,
- dosledno izvaja nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naseljih tako, da v primeru zaznanih kršitev ustrezno in zakonito ukrepa,
- dosledno izvaja nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa v naseljih v skladu s svojimi pristojnostmi, še zlasti pa na območju umirjenega prometa in območju za pešce,
- ugotavlja kršitve določb Zakona o varstvu cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij,
- opravlja nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,
- sodeluje v akcijskih oblikah dela, ki so nacionalnega pomena,
- sodeluje v akcijah Svetov za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občin ter skupnih akcijah s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami.

11.2.2. NALOGE NA PODROČJU ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI NA OBČINSKIH JAVNIH POTEH, REKREACIJSKIH IN DRUGIH JAVNIH POVRŠINAH

Naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah Medobčinsko redarstvo zagotavlja predvsem:

- S preventivnimi obhodi na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah ter ugotavljanjem vseh tistih ravnanj udeležencev, ki se kažejo predvsem kot kršitve javnega reda in mira, motenje rekreativnih dejavnosti ali kažejo znake kaznivih dejanj oziroma drugih kaznivih ravnanj;

- Z ustnim opozarjanjem in opozarjanjem prek sredstev javnega obveščanja o morebitnih nevarnostih in ogrožanjih, če se pojavijo na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah in območjih;
- S stalnim sodelovanjem s policisti in organiziranjem skupnih akcij s posameznimi policijskimi postajami, katerih namen je preventivno delovanje in opozarjanje na kršitve in druge nepravilnosti udeležencev;
- Drugimi oblikami delovanja (obveščanjem pristojnih o poškodbah na javnih poteh, o nezakonitih odstranitvah signalizacije ...).

11.2.3. NALOGE ZAGOTAVLJANJA VARNOSTI JAVNEGA PREMOŽENJA TER ZGRADB IN DRUGIH OBJEKTOV NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE

Naloga zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine Medobčinsko redarstvo zagotavlja tako, da:

- V okviru svojih pristojnosti skrbi za preprečevanje ogroženosti in napadov na javno premoženje ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine;
- Poskrbi za zaščito sledov in zavarovanje kraja kaznivega dejanja ali drugega kaznivega ravnanja ter na ustrezen način o tem ali poškodovanju teh objektov obvesti policijo;
- Sodeluje z zasebnimi varnostnimi službami (lastnimi ali pogodbeno najetimi), ki varujejo zgradbe in druge objekte naravne in kulturne dediščine, saj je njihovo varovanje obvezno glede na 59. člen Zakona o zasebnem varovanjem (Uradni list RS, št. 126/03, 102/07 in 96/08 – Odl. US) in Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja (Uradni list RS, št. 43/08);
- Opravlja druge naloge, s katerimi lahko prispeva k večji varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine;
- Sodeluje s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami pri akcijskem in rednem delu varovanja zgradb in objektov naravne in kulturne dediščine.

11.2.4. NALOGE VZDRŽEVANJA JAVNEGA REDA IN MIRA

Naloga vzdrževanja javnega reda in mira je poleg zagotavljanja varnosti cestnega prometa ena izmed pomembnejših nalog vseh redarstev v Republiki Sloveniji. Redarstva in občinski redarji imajo pristojnosti, pooblastila in naloge, da se aktivno in dejavno vključijo v procese in dejavnosti zagotavljanja javnega reda in mira.

Glede na vse to mora Medobčinsko redarstvo na področju izvajanja nalog vzdrževanja javnega reda in mira zlasti:

- S preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati izvajanje prekrškov s področja javnega reda in mira in drugih prekrškov, s katerimi se posega v kakovost življenja in dela občanov občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke in njihovih obiskovalcev;
- S preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati tudi druge kršitve javnega reda, s katerimi se znižuje stopnja varnosti javnega prostora oziroma območij občin;
- Ustrezno ukrepati po ZVJRM v primeru zaznave primerov nedostojnega vedenja (7. člen), beračenja na javnem kraju (9. člen), uporabe nevarnih predmetov (prvi odstavek 11. člena), zaznave poškodovanj uradnih napisov, oznak ali odločb (12.

- člen), zaznave pisanj po objektih (13. člen), zaznav vandalizma (16. člen), zaznav nedovoljenega kampiranja (18. člen), v primeru nedovoljene uporabe živali (19. člen);
- Ustrezno ukrepati v primeru neupoštevanja zakonitega ukrepa uradnih oseb (prvi in tretji odstavek 22. člena ZVJRM);
- Zagotoviti fizično navzočnost redarjev na tistih mestih in krajih, ki so varnostno problematični glede na varnostno oceno ter varnostna tveganja;
- Sodelovati s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami pri preprečevanju kršitev javnega reda in mira in pri njihovih akcijah na območju Medobčinskega redarstva.

Medobčinsko redarstvo oziroma redar mora na kraju dogodka zadržati storilca prekrška, če ga je zalotil pri storitvi prekrška. Takšno zadržanje lahko traja do prihoda policije, vendar največ eno uro.

11.2.5. NALOGE NA PODROČJU PREPREČEVANJA KRIMINALNIH POJAVOV

Naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov so naloge, s katerimi se preprečuje izvajanje kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj, med katera med drugim sodijo tudi prekrški ter kršitve finančnih, davčnih in drugih predpisov.

Medobčinsko redarstvo mora na področju preprečevanja kaznivih dejanj in drugih kaznivih ravnanj ter kriminalnih pojavov v okviru svojih pristojnosti zlasti:

- S preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati kazniva dejanja in druga kazniva ravnanja ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v občinah;
- Sodelovati s policijo oziroma posameznimi policijskimi postajami in drugimi organi.

Poleg navedenega pa imajo redarji na področju preprečevanja in odkrivanja kaznivih dejanj še naslednji dve obveznosti:

- Redar sme na kraju kaznivega dejanja zadržati storilca kaznivega dejanja, ki ga je zalotil pri storitvi kaznivega dejanja, in sicer do prihoda policije, vendar največ eno uro;
- Redar je dolžan v skladu z določbami zakona, ki ureja kazenski postopek, obvestiti policijo (lahko tudi državno tožilstvo), če pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da se pripravlja, izvaja ali je že izvedeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti ali na predlog.

11.2.6. NALOGE NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

Varstvo okolja je zelo široko področje, v katero je mogoče posegati z bagatelnimi dejanji in ravnanji, ki so varnostno manj problematična, lahko pa tudi s hujšimi oblikami takšnih ravnanj (množična naklepna poškodovanja, vandalizem, požigi ...), največkrat pa se v okolje posega zaradi nastalih izrednih dogodkov, kot so naravne nesreče (potresi, poplave, požari ...), prometne nesreče z »ekološkimi posledicami«, onesnaževanje okolja, poškodovanje zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine ter drugo.

Glede na naštetu mora Medobčinsko redarstvo na področju varstva okolja zlasti:

- S preventivnimi in drugimi ukrepi preprečevati vse možne oblike poseganja v okolje ter s tem prispevati k večji varnosti in kakovosti življenja in dela v občinah;
- Sodelovati s policijo in drugimi pristojnimi organi za varstvo okolja;
- Storiti vse potrebno v okviru svojih pristojnosti za zmanjševanje posledic (škod, poškodb in izgub), nastalih zaradi naravnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov;
- Opravljati druge naloge na področju varstva okolja, s katerimi se dviguje stopnja varnosti na javnih prostorih in območjih občin.

11.3. DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Med druge naloge Medobčinskega redarstva lahko štejemo predvsem naloge po Odloku o ureditvi in varnosti cestnega prometa v naseljih Občine Postojna, ki na specifičen način in glede na prometno varnostne razmere določa cestnoprometno ureditev v občini Postojna.

Poleg tega pa lahko med pomembne naloge Medobčinskega redarstva štejemo še:

- Naloge glede na Pravilnik o odvozu nepravilno parkiranih, pokvarjenih, poškodovanih ali zapuščenih vozil v občini Postojna;
- Izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na določenih mestih in krajih v občinah;
- Naloge na področju dinamičnega prometa;
- Prostorski obseg izvajanja nalog;
- Naloge, povezane z drugimi področji dela;
- Logistične in druge naloge Medobčinskega redarstva.

11.3.1. NALOGE PO ODLOKU O UREDITVI IN VARNOSTI CESTNEGA PROMETA V NASELJIH OBČINE POSTOJNA

Odlok ureditvi in varnosti cestnega prometa v naseljih Občine Postojna ureja pravila javnega cestnega prometa in dodatne pogoje za udeležbo v cestnem prometu v naseljih Občine Postojna. Na podlagi navedenega odloka Medobčinsko redarstvo nadzira predvsem naslednja področja:

- prometa in parkiranja koles in koles s pomožnim motorjem,
- gonjenja in vodenja živine,
- promet vprežnih vozil,
- omejitve vožnje s tovornimi vozili,
- omejitve vožnje s tovornimi vozili za pobiranje oziroma odvoz odpadkov,
- dostavni promet,
- izvajanje nadzora nad označevanjem časa začetka parkiranja na območjih kratkotrajnega parkiranja,
- izvajanje nadzora na območju splošnih parkirnih prostorov,
- izvajanje nadzora na območjih posebnih parkirnih prostorov,
- izvajanje nadzora nad parkiranjem tovornih vozil in avtobusov,
- izvajanje nadzora nad parkiranjem počitniških prikolic in avtodomov,
- izvajanje nadzora nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili na avtobusnih postajališčih in drugih površinah, kjer parkiranje in ustavljanje ni dovoljeno (na prometnih površinah, kjer je parkiranje prepovedano, na cestiščih in drugih prometnih površinah, kjer je posebej označena splošna prepoved prometa ali so javne površine

označene kot prireditveni prostori, parki, zelenice, na označenih poteh za vožnjo intervencijskih vozil, na prostorih, določenih za razkladanje in nakladanje dostavnih vozil, na in pred komunalnimi napravami – jaški, hidranti, posodami za zbiranje odpadkov, na dostopnih poteh za komunalna vozila, na pločnikih, na stezah za pešce, pred uvozi v garaže, lokale, javne stavbe, stanovanjske bloke ali hiše, industrijske objekte, gradbišča, skladišča in podobno, itd.),

- odrejanje za namestitve blokade vozila z ustrezno opremo,
- odrejanje odvozov vozil z ustreznim vozilom,
- odrejanje odstranitve zapuščenih vozil in počitniških prikolic,
- izvajanje nadzora na in ob občinskih cestah, ki zajema prepovedi (odvajanje vode, odplak, gnojnice ter druge tekočine na cesto, odmetavati na cesto ali na pločnik sneg ali led s funkcionalnih površin ali drugih površin objektov ob cesti, puščati sneg, ki pade ali zdrsne s strehe ali drugega dela objekta na cesti ali pločniku, ovirati odtekanje vode s ceste ali pločnika, nasipanje zemlje, peska ali drugega nasipnega materiala na cestne bankine ali druge površine ob cesti, z mazili ali drugimi snovmi mazati cesto ali z njimi ravnati tako, da lahko umažejo cesto ali pločnik, puščati ali metati na cesto ali pločnik kakršnekoli predmete, ki onesnažujejo cesto in druga dejanja, s katerimi se lahko poškoduje cesta ali pločnik ali zmanjša preglednost in s tem ogrozi nemoten in varen promet). Prepovedi smiselno veljajo za vse ostale prometne površine.

Pri izvajanju navedenih nalog redarji Medobčinskega redarstva po potrebi sodelujejo s posameznimi policijskimi postajami, občinskimi službami in pooblaščenimi koncesionarji.

11.3.2. IZVAJANJE NADZORA NAD NEPRAVILNO USTAVLJENIMI IN PARKIRANIMI VOZILI NA DOLOČENIH MESTIH IN KRAJIH V OBČINAH POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE

ZVCP-1 daje neposredno pooblastilo za izvajanje nadzora mirujočega prometa lokalni skupnosti. Glede na to MR izvaja nadzor nad nepravilno ustavljenimi in parkiranimi vozili in izreka globe v primeru, kadar je vozilo:

- na prehodu za pešce in v razdalji manjši od 5 m pred prehodom,
- na kolesarski stezi, kolesarski poti, pločniku, pešpoti ali kolesarskem pasu ali na tirnicah,
- na železniškem prehodu ali manj kot 15 m od prehoda oziroma proge,
- v križišču in na razdalji, manjši kot 15 m od najbližjega prečnega roba vozišča,
- v predoru, podvozu, galeriji, na mostu in nadvozu,
- na označenem avtobusnem postajališču na vozišču ali manj kot 15 m od njega pa je dovoljena ustavitev na postajališču zunaj vozišča, če s tem ni oviran avtobusni promet,
- na ozkem in nepreglednem delu ceste (ovinku, pod vrhom klanca, ipd.),
- na delu ceste, kjer bi bil prost prehod med ustavljenim oziroma parkiranim vozilom in nepretrgano ločilno črto ali usmerjevalnim poljem na vozišču ali nasprotnim robom vozišča ali kakšno drugo oviro na cesti, širok manj kot 3 m,
- na pospeševalnem, zaviralnem in odstavnem pasu,
- na mestu, na katerem bi vozilo zakrivalo postavljeni prometni,
- na vozišču ceste zunaj naselja,
- na smernem vozišču ceste v naselju z dvema ali več prometnimi pasovi,
- na vseh prometnih površinah, ki niso namenjene prometu vozil, ali niso namenjene prometu tovrstnih vozil,

- na mestu, na katerem bi parkirano vozilo onemogočilo vključitev v promet že parkiranem vozilu ali onemogočilo dovoz,
- na označenem parkirnem prostoru za invalide, razen oseb iz 53. člena tega zakona,
- na označenih poteh, namenjenih intervencijskim vozilom,
- nad priključkom za vodovodno omrežje (hidrant),
- v območju umirjenega prometa, razen kjer je izrecno dovoljeno s predpisano prometno signalizacijo, in v območju za pešce.

11.3.3. NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA NA PODROČJU DINAMIČNEGA PROMETA

V letu 2008 so bile sprejete spremembe in dopolnitve ZVCP-1 (Uradni list RS, št. 37/08), ki je na področju dinamičnega oziroma gibajočega se prometa vnesel korenite spremembe glede pristojnosti redarjev.

Pri tem sta najpomembnejši dve pristojnosti redarjev, in sicer:

- da lahko urejajo in nadzirajo promet na občinskih cestah in državnih cestah v naselju,
- da lahko opravljajo nadzor prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo.

Pri izvajanju naštetih nalog redarji Medobčinskega redarstva po potrebi sodelujejo s posameznimi policijskimi postajami, občinskimi službami in pooblaščenimi koncesionarji.

11.3.4. PROSTORSKI OBSEG IZVAJANJA NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo bo svoje naloge opravljalo na celotnem območju občin ustanoviteljic Medobčinskega inšpektorata in redarstva skladno z veljavno zakonodajo in predpisi posamezne občine.

11.3.5. NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA, POVEZANE Z DRUGIMI PODROČJI DELA

Naloge Medobčinskega redarstva, ki so povezane z drugimi področji dela se nanašajo na preprečevanje kršitev predpisov, katerih izvajanje in nadzorovanje ni v pristojnosti Medobčinskega redarstva. Ne glede na to pa gre za kršitve predpisov, ko lahko Medobčinsko redarstvo s preventivnimi in drugimi oblikami izvajanja nalog v okviru svojih pristojnosti ukrepa tako, da kršilce opozarja na kršitve in o tem obvešča pristojne lokalne in državne organe ter službe.

11.3.6. LOGISTIČNE IN DRUGE NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

V Medobčinskem redarstvu je vzpostavljena logistična (oprema, vozila, osebna oprema ...) in informacijska podpora operativnemu delu prekrškovnega organa.

Najbolj obsežna logistična podpora je namenjena obdelavi podatkov v zvezi z vodenjem prekrškovnih postopkov. Zato je potrebno nenehno spremljati, razvijati in posodabljeni informacijske in druge programe za kvalitetno in učinkovito delo Medobčinskega redarstva, seveda v skladu z razvojem informacijskih in drugih tehnologij.

12. NAČIN IZVAJANJA ZAKONSKIH POOBLASTIL OBČINSKIH REDARJEV

12.1. SPLOŠNO O IZVAJANJU ZAKONSKIH POOBLASTIL REDARJEV

Pooblastila lahko opredelimo kot mandat, ki ga redarji potrebujejo za uspešno opravljanje nalog, kot so določene z zakonom in občinskimi predpisi. Pooblastila v najširšem pomenu pomenijo pravico, največkrat tudi dolžnost določenih oseb, da lahko ali pa morajo opraviti uradno dejanje oziroma izvesti določene ukrepe ali opravila. Pooblastilo je pravica in dolžnost določenih oseb, da v primerih, določenih z zakonom in načinom, ki je določen z zakonom, izvajajo proti osebam določene ukrepe in opravila oziroma je pravica, da kdo uradno veljavno opravi oziroma opravlja neko pravno dejanje.

Pri izvajanju zakonskih pooblastil je potrebno upoštevati načela, ki opredeljujejo kdaj in pod kakšnimi pogoji jih je dovoljeno izvajati. Sama načela uporabe pooblastil so, poleg njihove zakonske določitve in pogojev uporabe, temelj za ugotavljanje upravičenosti njihove uporabe.

Posamezna načela za uporabo prisilnih sredstev so:

- načelo zakonitosti,
- načelo legitimnosti oziroma upravičenost,
- načelo strokovnosti,
- načelo humanega ravnanja,
- načelo sorazmernosti in
- načelo imunitete.

V ZORed-u so določena tista pooblastila, s katerimi je redarjem zagotovljeno izvajanje nalog javne varnosti in javnega reda na območju občine.

Glede na predpise lahko redarji uporabljajo naslednja pooblastila:

- opozorilo,
- ustno odredbo,
- ugotavljanje istovetnosti,
- varnostni pregled osebe,
- zaseg predmetov,
- zadržanje storilca prekrška in kaznivega dejanja,
- uporaba fizične sile ter sredstev za vklepanje in vezanje ter
- uporaba plinskega razpršilca.

V ZP-1 so določena pooblastila redarjev, ki jih izvajajo v postopkih o prekrških, posamezna pooblastila pa jim dajejo tudi drugi (specialni) zakoni. Tako lahko med pooblastila redarjev na določen način štejemo tudi predvsem naslednje ukrepe:

- urejajo in nadzirajo promet na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,
- izvajajo nadzor nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,
- izvajajo nadzor nad ravnanjem udeležencev cestnega prometa na območju umirjenega prometa in na območju za pešce,
- ugotavljajo kršitve določb 113. člena ZVCP-1 o varstvu cest in okolja v naselju in na občinskih cestah zunaj naselja,
- zahtevajo od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovijo njegovo istovetnost na območjih, kjer redarji izvajajo svoja pooblastila,
- uporabljajo znake, ki jih uporabljajo policisti, določene z zakonom in podzakonskimi akti.

12.2. OPOZORILO

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izrekanja opozorila. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastila opozorila uporabljajo tudi določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Zakon o policiji v 34. členu določa, da policisti z opozorilom opozarjajo osebe, državne organe, gospodarske družbe, samostojne podjetnike, posameznike, organe, organizacije in samoupravne lokalne skupnosti na okoliščine ali ravnanja, ki ogrožajo življenja, osebno varnost ali premoženje ljudi, prav tako pa tudi na splošno nevarnost.

Opozorila so lahko ustna, pisna oziroma dana z drugimi primernimi sredstvi. Vselej morajo biti jasna, kratka, korektna in nedvoumna ter morajo vsebovati razlog in namen opozarjanja.

Pri tem je bistveno, da je potrebno pooblastilo za dajanje opozorila razlikovati od pooblastila za dajanje ukaza, ki ga je dovoljeno dajati le za ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog policije, in za toliko časa, kolikor je potrebno, da se lahko te naloge opravijo. Ob upoštevanju navedenega je potrebno upoštevati, da gre pri uporabi opozorila kot pooblastila redarja za pooblastilo, ki ga ima redar na podlagi ZORed. Tako lahko redar pooblastilo za dajanje opozorila uporabi v primerih, ko osebo v postopku seznanja (opozarja) na nevarnosti. Za neupoštevanje opozorila, ki ga izreče redar na podlagi določil ZORed, niso določene nobene posledice.

Poudariti je treba, da imajo redarji možnost izreka opozorila tudi po ZP-1, ki določa, da lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja opozori, če je storjeni prekršek neznatnega pomena in če pooblaščen uradna oseba oceni, da je glede na pomen dejanja opozorilo zadosten ukrep. O izrečenih ukrepih se lahko vodi evidenca, vendar obdelava osebnih podatkov pri tem ni dovoljena.

12.3. USTNA ODREDBA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju svojih nalog pooblastilo, da lahko izreka ustne odredbe. Podrobneje je pooblastilo za izrek ustne odredbe opredeljeno v 11. členu ZORed, ki določa, da z ustno odredbo redar daje obvezna navodila in prepovedi, odreja ukrepe in dejavnosti, od katerih je neposredno odvisno uspešno opravljanje nalog iz

pristojnosti redarstva. Z odredbo se zahteva, da mora kdo kaj storiti ali opustiti zaradi zagotovitve teh nalog.

Delno je mogoče pooblastilo za izrekanje ustne odredbe primerjati s pooblastilom „ukazovanja“, ki ga imajo policisti na podlagi določb 34. člena Zakona o policiji, ki določa, da policisti z ukazom dajejo posameznikom, državnim organom, gospodarskim družbam, samostojnim podjetnikom posameznikom, organom, organizacijam in skupnostim navodila in zahteve za ukrepe in dejavnosti, ki jih mora kdo storiti ali opustiti, da bi bilo zavarovano življenje ljudi, nadalje premoženje pred uničenjem, poškodovanjem, tatvino in drugimi oblikami škodljivega ravnanja, da bi bila zagotovljena varnost prometa, preprečeni neredi, nemiri in druge podobne kršitve javnega reda ali odvrnjene škodljive posledice naravnih in drugih nesreč v skladu z odločitvami organov, pristojnih za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ustno odredbo kot pooblastilo uporabi redar v tistih primerih, ko mora od koga zahtevati, da ta nekaj stori ali opusti in je to nujno potrebno, da lahko redar uspešno opravi nalogo iz svoje pristojnosti ter tako poskrbi za javno varnost in javni red na območju občine.

12.4. UGOTAVLJANJE ISTOVETNOSTI

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo ugotavljanja istovetnosti. Ugotavljanje istovetnosti je ukrep, dejanje oziroma opravilo, s katerim se ugotavlja, ali je določena oseba resnično tista, za katero se izkazuje.

Podrobneje je pooblastilo za ugotavljanje istovetnosti opredeljeno v 12. členu ZORed, ki določa, da redar ugotavlja istovetnost osebe, ki s svojim obnašanjem in ravnanjem na določenem kraju ali ob določenem času vzbuja sum, da bo ogrozila varnost ljudi ali premoženja, izvaja ali je izvedla prekršek ali kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Istovetnost oseb se ugotavlja na podlagi vpogleda v osebno izkaznico ali drugo veljavno listino, ki je opremljena s fotografijo in ki jo je izdal državni organ. Istovetnost je mogoče ugotavljati tudi na podlagi tuje potne listine ali druge javne listine, ki je opremljena s fotografijo, na podlagi katere je mogoče ugotoviti istovetnost, ali na podlagi drugih dokumentov, ki vsebujejo podatke o osebi, ali ob pomoči drugih, ki osebo poznajo.

Osebo, katere istovetnost ugotavlja, je redar dolžan seznaniti z razlogi za ugotavljanje istovetnosti. Če redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe, jo zadrži in obvesti policijo, ki mora prevzeti nadaljevanje identifikacijskega postopka.

Redar lahko pri opravljanju nalog zagotavljanja varnega in neoviranega cestnega prometa zahteva od voznika motornega vozila vozniško dovoljenje in prometno dovoljenje, od drugega udeleženca cestnega prometa pa listino, s katero ugotovi njegovo istovetnost. Udeleženec cestnega prometa mora izročiti redarju zahtevano listino na vpogled.

12.5. VARNOSTNI PREGLED OSEBE

ZORed v 10. členu odloča, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo izvajanja varnostnega pregleda osebe. Drugi odstavek istega člena določa, da se za izvajanje pooblastil varnostnega pregleda uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonskih predpisov, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov.

Ob upoštevanju navedenega morajo redarji pri izvajanju pooblastila „varnostni pregled“ poznati vsebino enakega pooblastila iz Zakona o policiji, ki v 38. členu določa, da lahko policisti pri opravljanju nalog, določenih z zakonom, v primeru, ko obstaja verjetnost napada ali samopoškodovanja s strani določene osebe, opravijo varnostni pregled te osebe.

Pod enakimi pogoji lahko opravijo varnostni pregled tudi redarji. Iz tega torej izhaja, da lahko pooblastilo varnostnega pregleda uporabijo zgolj in samo iz varnostnih razlogov.

Pri tem je potrebno opozoriti, da varnostni pregled po Zakonu o policiji obsega pregled osebe, njenih stvari in prevoznega sredstva, pri čemer se ugotavlja, ali je ta oseba oborožena in ali ima pri sebi oziroma s seboj druge nevarne predmete.

Podrobneje je način izvedbe pooblastila varnostnega pregleda določen v 22., 23. in 24. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določa:

- da pri varnostnem pregledu policist z rokami pretipa oblačila osebe, rokavice, pokrivalo in lase ter pregleda obutev. Če pri tem zazna predmet ali snov, ki bi ju oseba lahko uporabila za napad ali samopoškodovanje, predmet ali snov odvzame in pregleda. Policist pregleda tudi druge predmete, ki jih ima oseba pri sebi in bi lahko bilo v njih skrito orožje ali drugi nevarni predmeti. Varnostni pregled osebe praviloma opravlja oseba istega spola, razen kadar varnostnega pregleda ni mogoče odložiti (22. člen),
- da lahko policisti opravijo tudi varnostni pregled stvari in prevoznega sredstva, ki so v neposredni bližini in dostopni osebi, ki jo varnostno pregleduje (23. člen) in
- da lahko policist, če pri varnostnem pregledu najde orožje ali drug nevaren predmet, le tega odvzame. Če policist najde predmet, ki mora biti zasežen na podlagi zakona, ki ureja kazenski postopek, in zakona, ki ureja postopek o prekrških, ali na podlagi drugega zakona, policist po pregledu nadaljuje postopek po teh predpisih (24. člen).

V Zakonu o policiji je določeno, da se varnostni pregled opravlja vselej, ko obstaja verjetnost (sum), da bo oseba napadla redarja z orodjem, orožjem ali kakim drugim predmetom (šop ključev, prenosni telefon) ali poškodovala samo sebe.

12.6. ZADRŽANJE STORILCA PREKRŠKA IN KAZNIVEGA DEJANJA

ZORed v 10. členu določa, da ima redar pri opravljanju nalog pooblastilo zadržanja storilca na kraju prekrška ali kaznivega dejanja. V 13. členu ZORed pa je določeno, da sme redar na kraju dogodka zadržati storilca prekrška in osebo, zaloteno pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog. Zadržanje sme trajati do prihoda policistov, vendar najdalj eno uro.

Ukrep je podoben policijskemu ukrepu omejitve gibanja na določenem prostoru, ki pomeni prepoved zapustitve določenega prostora oziroma območja do prihoda policije. Tudi s tem ukrepom se posega v človekove pravice in temeljne svoboščine, kot smo omenili pri drugih ukrepih. Ukrep zadržanja oseb do prihoda policije lahko izvedejo redarji proti storilcu prekrška in proti osebi, ki je bila zalotena pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšna dikcija je povzeta po Zakonu o kazenskem postopku, ki določa, da tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti, sme vsakdo vzeti prostost, pri čemer ga mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku oziroma policiji.

Po ZORed sme redar zadržati do prihoda policije le tistega, ki ga zaloti pri storitvi prekrška ali pri izvajanju kaznivega dejanja, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog oškodovanca. Takšno zadržanje sme, glede na 13. člen ZORed, trajati najdalj eno uro. S tem zakonodajalec ne zavezuje le redarja, temveč tudi policijo, da le-ta storilca tudi čim prej prevzame. Zalotitev redarja pomeni tudi zasledovanje osebe, če ta ob zalotitvi pobegne s kraja, kjer je bila zalotena, do kraja, na katerem ji redar pobeg onemogoči in jo od tega trenutka dalje zadrži do prihoda policije, vendar najdlje eno uro.

V vseh drugih primerih, ko storilec izvede kaznivo dejanje oziroma kaznivo ravnanje ali kako drugače ogroža varnost ljudi ali premoženja, sme redar ukrepati v skladu z zakonom in uporabiti druge ukrepe, ki jih ima na voljo, seveda le v skladu z zakonom in če so izpolnjeni vsi pogoji.

Ob zadržanju osebe do prihoda policije mora redar ugotoviti njeno istovetnost in pridobiti podatke o zadržani osebi in sicer:

- osebno ime, rojstne podatke, naslov stalnega ali začasnega prebivališča zadržane osebe,
- razlog zadržanja,
- čas in kraj zadržanja,
- čas obveščanja policije in čas predaje zadržane osebe policiji,
- morebitne telesne poškodbe in uporabo (**prisilnih**) sredstev za vklepanje.

Če so podani razlogi, zaradi katerih redar ne more ugotoviti istovetnosti osebe ali bi bilo nevarno, da na kraju zadržanja ugotavlja istovetnost zadržane osebe, sme redar z ugotavljanjem istovetnosti in pridobivanjem zgoraj navedenih podatkov počakati do prihoda policije.

Pri izvajanju tega pooblastila je potrebno omeniti, da je s pooblastilom zadržanja storilca prekrška in kaznivega dejanja neposredno povezano pooblastilo izrekanja ustne odredbe. Da bi bila zagotovljena jasna opredelitev med posameznimi dejanji oziroma fazami izvajanja postopka redarja, je nujno, da je povezan s pooblastilom izdajanja ustne odredbe, s katero se storilcu jasno pove oziroma odredili zadržanje. Od izrečene odredbe dalje pa teče tudi enourni rok, ki ga ima redar na voljo za izvajanje pooblastila zadržanja.

Zakon o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. Uradni list RS, št. 32/07 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07 – ZSKZDČEU, 68/08 in 89/08 – Odl. US) določa v 160. členu, da sme tistemu, ki je zasačen pri kaznivem dejanju, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, vsakdo vzeti prostost. Osebo, ki ji je bila na tej osnovi vzeta prostost, se mora takoj izročiti preiskovalnemu sodniku ali policiji, če tega ni mogoče storiti, pa je potrebno o tem takoj obvestiti enega od teh organov.

12.7. ZASEG PREDMETOV IN RAVNANJE Z ZASEŽENIMI PREDMETI

ZORed določa, da imajo redarji pooblastilo za zaseg predmetov, pri tem pa morajo uporabljati določbe Zakona o policiji in podzakonske predpise, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnega pooblastila policistov. Zakon o policiji v 46. členu določa, da policisti zasežejo predmete na podlagi odredbe pristojnega organa ali iz razlogov, določenih z zakonom.

Policisti pri opravljanju drugih nalog, določenih z zakonom, zasežejo predmete, namenjene za napad ali samopoškodovanje, kakor tudi predmete, s katerimi se lahko huje ogrozita javni

red ali splošna varnost ljudi ali premoženja, ali predmete, ki so bili uporabljeni, pridobljeni oziroma so nastali s prekrškom ali kaznivim dejanjem. Predmete so policisti dolžni izročiti pristojnemu organu. V primeru, da zoper osebo, ki so ji bili predmeti zaseženi, ni bil uveden postopek pred pristojnim organom, je treba predmete osebi vrniti, razen če gre za nevarne predmete. Podrobneje je način izvedbe pooblastila zasega predmetov in ravnanje z zaseženimi predmeti določeno v 58., 59., 60., 61. in 62. členu Pravilnika o policijskih pooblastilih, ki določajo:

- če okoliščine to dopuščajo, policist ukaže osebi, naj sama pokaže ali izroči predmet, ki ga je potrebno zaseči,
- nevaren predmet odvzame policist ali druga strokovno usposobljena oseba, ki lahko poskrbi za nadaljnjo hrambo ali uničenje,
- policist predmet zaseže tako, da prepreči njegovo poškodovanje,
- do izpolnitve zapisnika ali potrdila mora biti predmet pod vidnim nadzorom njegovega upravičenca ali v zapečatenem ovoju,
- v akt o zasegu policist vpiše komu, kje in kdaj je bil predmet zasežen, zakonsko podlago zasega, kdo ga je zasegel in natančen opis predmeta,
- opis mora vsebovati vrsto in značilnosti ter tudi vidne poškodbe predmeta, tako, da ga je mogoče razlikovati od drugih podobnih predmetov,
- policist lahko v postopku fotografira ali posname predmet in okolje, v katerem je bil najden,
- zasegu hitro pokvarljivega blaga mora policist takoj obvestiti pristojnega državnega tožilca ali sodišče za prekrške, ki odloči o nadaljnjem postopku z zaseženim blagom.

Policist zasežen predmet odstopi pristojnemu organu. Če je potrebno na predmetu iskati sledove kaznivega dejanja ali prekrška ali opraviti drugo kriminalistično tehnično opravilo, policist ta postopek izvede pred pošiljanjem predmeta pristojnemu organu.

Nevaren predmet, ki ne bo vrnjen osebi, mora policist komisijsko uničiti oziroma odstopiti pristojni organizaciji, ki je usposobljena za njegovo uničenje, ter o tem napisati zapisnik o uničenju in obvestiti osebo, ki ji je bil predmet zasežen. Če predmet ni nevaren ali ni bil predlagan postopek pred pristojnim organom, ga mora policist, takoj ko je mogoče, vrniti osebi, ki ji je bil zasežen, ali drugi upravičeni osebi. O vrnitvi zaseženih predmetov policist obvesti upravičenca in ga pozove, naj predmete prevzame na sedežu organa praviloma v kraju njegovega prebivališča, hkrati pa ga opozori na njegovo pravico zahtevati, da mu predmete dostavijo na dom.

S predmetom, ki je bil zasežen osumljencu kaznivega dejanja in ni njegova last ali je bil najden na kraju kaznivega dejanja in je njegov lastnik neznan, policist ravna po določilih zakona, ki ureja kazenski postopek.

Policijska enota zasežene predmete do izročitve pristojnemu organu hrani vidno ločeno v posebnem prostoru ter vodi evidenco zaseženih predmetov. Na vsakem predmetu morajo biti naslednji podatki:

- šifra v skladu s pravili o pisarniškem poslovanju,
- njegova zaporedna številka v posamezni zadevi ter
- ime in priimek policista, ki je vodil postopek.

V policijski enoti so lahko predmeti v drugem prostoru le, kadar je to upravičeno zaradi preiskovanja zadeve (npr. pregled večje količine dokumentov), neupravičenim osebam pa je dostop onemogočen.

ZP-1 določa, da se smejo odvzeti predmeti, ki so bili uporabljeni ali namenjeni za prekršek, ali pa so nastali s prekrškom, če so storilčeva last, ali če z njimi razpolaga pravna oseba, ki

je storilka prekrška. Predmeti se smejo vzeti tudi, če niso storilčeva last ali z njimi ne razpolaga pravna oseba, ki je storila prekršek, če to terjajo splošna varnost, varovanje življenja in zdravja ljudi, varstvo okolja in ohranjanje narave, gospodarska razmerja ali razlogi morale ali tudi v drugih primerih, ki jih določa zakon. S tem pa ni prizadeta pravica drugih, terjati odškodnino od storilca.

ZVJRM določa, da lahko redar zaseže brez odločbe pristojnega organa aceten (karbid) ali druge plinske zmesi za pokanje, če je pri njihovi uporabi prišlo do vznemirjenja ali občutka ogroženosti ljudi. ZVCP-1 določa, da lahko redar odvzame neupravičeno uporabljeno parkirno karto.

Opozoriti je potrebno, da tudi občinski predpisi določajo prekrške, za katere je lahko predpisan tudi ukrep oziroma pooblastilo odvzema predmetov.

13. NAČIN UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

13.1. SPLOŠNO O NAČINU UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

ZORed v prvem odstavku 10. člena določa, da ima redar pri opravljanju nalog pravico in dolžnost uporabiti tudi prisilna sredstva. Drugi odstavek istega člena pa določa, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabljajo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, če ZORed določa drugače. V nadaljevanju pa navedeni zakon določa, da sme redar uporabiti naslednja prisilna sredstva:

- fizično silo,
- sredstva za vklepanje in vezanje ter
- plinski razpršilec.

Fizično silo in plinski razpršilec sme redar uporabiti samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada, sredstva za vklepanje in vezanje pa zoper osebo, ki jo sme v skladu z ZORed zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti.

13.2. UPORABA FIZIČNE SILE

Fizična sila je, glede na ZORed, skrajni ukrep redarja, ki ga lahko uporabi le, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada. Kot je razvidno, je pogoj za uporabo fizične sile zelo natančno opredeljen, zakon pa ne opredeljuje, kaj sodi v okvir uporabe fizične sile. To opredeljuje Pravilnik o policijskih pooblastilih, ki določa, da sme policist uporabiti fizično silo v obliki strokovnih prijemov, udarcev in metov ter drugih posamičnih ali skupinskih prijemov, kot je na primer dvigovanje ali prenos oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja, potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Glede na navedeno in določilo 10. člena ZORed, da se za uporabo prisilnih sredstev uporabijo določbe Zakona o policiji in podzakonski predpisi, ki urejajo načela in način uporabe istovrstnih pooblastil policistov, se za uporabo fizične sile štejejo:

- **strokovni prijemi**, ki so prijemi, povzeti iz nekaterih borilnih veščin, predvsem aikida, in se opirajo na tehniko vzvodov. Ti vzvodi se lahko izvajajo na različnih delih človeškega telesa, najpogosteje na zapestju, rokah in komolcu. Med strokovne prijeme uvrščamo tudi različne tehnike davljenja ter druge prijeme;
- **strokovni meti**, ki so povzeti predvsem iz tehnik metov, ki se uporabljajo pri borilni veščini judo. Vsa tehnika je grajena na principu, da se nasprotnikovo telo spravi iz ravnotežja in se ga nato s pomočjo svojega telesa vrže na tla. Pri tem se uporabljajo različni deli telesa, po katerih so praviloma tudi poimenovani posamezni meti, kot so: ročni meti, nožni meti, bočni meti, meti na stran itd. Strokovne mete uvrščamo med najhujšo uporabo fizične sile, saj se pri tem vrže nasprotnika na tla, pri tem pa lahko pride do različnih, tudi zelo hudih poškodb;
- **strokovni udarci**, ki so udarci, prevzeti iz borilne veščine karate. Razlikujemo predvsem udarce z roko, udarce z robom dlani, udarce z glavo in udarce z nogo. Z udarci se udarja v različne dele telesa, vendar se ne sme udarjati v tiste dele telesa, pri katerih se lahko telo hudo poškoduje (glava, vrat, predel srca, hrbtenica in drugi vitalni deli telesa). Strokovni udarec je hujša oblika fizične sile kot strokovni prijem in lažja oblika od strokovnih metov, saj je mogoče strokovne udarce ustrezno nadzorovati, kar je pri strokovnih metih težko. Bistvo strokovnosti udarca je nadzor moči, hitrosti in smeri udarca;
- **drugi posamični ali skupinski prijemi** so primeri dvigovanja ali prenosa oseb s kraja, na katerem s pasivnim ali aktivnim upiranjem ogrožajo lastno varnost, varnost drugih ljudi ali premoženja, ter potiskanje in razdvajanje skupine, ki s svojim ravnanjem ogroža varnost ljudi in premoženja.

Pri tem gre v prvi vrsti za uporabo fizične sile, ki jo poznamo kot prisilno sredstvo, ki ga sme uporabiti policist. Ob dosledni uporabi pravil, ki veljajo za policiste, bi to pomenilo, da morajo tudi redarji najprej uporabiti strokovne prijeme, nato strokovne mete in strokovne udarce. To za redarja pomeni, da mora, če je glede na okoliščine dopustno uporabiti različne oblike fizične sile, uporabiti najprej strokovni prijem in šele, ko ugotovi, da s strokovnimi prijemi ne bo dosegel zakonitega namena, lahko uporabi strokovne udarce in mete. To seveda velja samo takrat, ko redar uporabi fizično silo zato, da odvrne od sebe ali koga drugega istočasni protipravni napad.

Pred uporabo fizične sile mora redar skrbno in preudarno oceniti okoliščine in razloge za njeno uporabo ter opozoriti osebo, da se z upoštevanjem njegovih zahtev izogne posledicam. Redar je dolžan uporabljati fizično silo tudi tako, da z najmanjšimi posledicami doseže zakoniti namen, z uporabo pa mora prenehati takoj, ko prenehajo razlogi, zaradi katerih je bila fizična sila uporabljena, ali ob ugotovitvi, da zakonitega namena na ta način ni mogoče uresničiti. Če redar pri uporabi fizične sile osebo telesno poškoduje, je dolžan poskrbeti, da takšna oseba čim prej dobi medicinsko pomoč, o tem pa mora obvestiti vodjo Medobčinskega inšpektorata in ravnati v skladu s 16. členom ZORed.

13.3. SREDSTVA ZA VKLEPANJE IN VEZANJE

Sredstva za vklepanje in vezanje lahko redar v skladu z drugim odstavkom 14. člena ZORed uporabi zoper osebo, ki jo sme v skladu tem zakonom zadržati, če se upira zadržanju ali želi pobegniti. Namen teh sredstev je, da se osebi oziroma kršitelju onemogoči ali omeji gibanje, prepreči beg, upiranje in napad ali samopoškodovanje. Uporaba sredstev za vklepanje in vezanje se uvršča med milejša prisilna sredstva, vendar se z njimi še vedno posega v osebno svobodo, dostojanstvo in integriteto osebe, proti kateri se uporablja tovrstna prisilna sredstva. Slednje redarja zavezuje, da uporablja sredstva za vklepanje in vezanje zakonito

ter strokovno. Ta ukrep je časovno omejen do prihoda policije in na omejitve, da ne sme trajati več kot eno uro.

Med sredstva za vklepanje in vezanje lahko pri policistih štejemo lisice, plastično zatego, vrvico in druga primerna sredstva. Uporaba drugih primernih sredstev za vezanje je načeloma dovoljena samo, če policist nima pri sebi katerega od naštetih sredstev za vklepanje in vezanje. Druga sredstva, primerna za vezanje, so lahko hlačni ali drugi pas, kravata, primerne čvrste in raztegljive nogavice, čvrste in močne vezalke, gumijasti trak ali lepilni trak in druga primerna sredstva. Pri uporabi vseh sredstev za vklepanje in vezanje velja osnovno načelo, da je potrebno, kolikor je le mogoče, spoštovati človekovo dostojanstvo.

13.4. PLINSKI RAZPRŠILEC

Ob upoštevanju določb 10. člena ZORed, ki določa uporabo »plinskega razpršilca« kot uporabo prisilnega sredstva, je potrebno poznati tudi določbe Zakona o policiji, ki v zvezi z navedenim prisilnim sredstvom določajo, da lahko plinski razpršilec policist uporabi, če ne more drugače obvladati upiranja osebe, ki ne izpolnjuje zakonitih ukazov, moti javni red, ali upiranja osebe, ki jo je treba prijeti, privedi ali ji odvzeti prostost, prav tako pa tudi, če mora odvrniti napad na osebe ali objekte, ki jih varuje, ali napad nase ali na koga drugega.

Za redarja pa ZORed v 14. členu določa, da lahko plinski razpršilec uporabi samo v primeru, če drugače ne more od sebe ali koga drugega odvrniti istočasnega protipravnega napada.

Pravilnik o policijskih pooblastilih določa, da se za uporabo plinskega razpršilca šteje uporaba utekočinjenega plina ali drugega pršila, ki se ga uporabi tako, da se s pritiskom na sprožilec plinsko sredstvo ali pršilo sprosti. Pri tem je potrebno paziti, da je curek ali oblak plina usmerjen neposredno proti osebi zoper katero se ga uporablja. Pred uporabo plinskega razpršilca mora redar osebo na ustrezen način opozoriti, če to okoliščine dopuščajo.

Način uporabe plinskega razpršilca je določen z navodili proizvajalca, ki poleg načina uporabe predpisuje tudi ukrepe varnosti, nudenje prve pomoči in rok trajanja ter način razgradnje plinskega sredstva. Obstaja več vrst plinskih razpršilcev, zato se mora redar pred njihovo uporabo prepričati, na kakšni osnovi razpršilec deluje, saj je delovanje plinskega razpršilca na poprovi osnovi popolnoma drugačno od plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi solzilnega plina (npr. CS). V nadaljevanju je predstavljena uporaba plinskega razpršilca, ki deluje na osnovi organske oljnate smole iz kajenske in drugih vrst pekoče paprike (t.i. pepper spray). Plinski razpršilec povzroča vnetje, solzenje, takojšnje otekanje oči in sluznice v dihalnih poteh. Zaradi teh učinkov bo kršilec oziroma storilec prisiljen opustiti napad, ki ga je izvajal pred tem. Po uporabi razpršilca oziroma takoj, ko okoliščine to dopuščajo, mora redar osebo odstraniti z nevarnega območja (prostora) in ji nuditi prvo pomoč. Učinke uporabe plinskega razpršilca se najučinkovitejše odpravi s sprejem za dekontaminacijo, če pa tega redar nima, pa je osebi potrebno sprati obraz in oči s hladno vodo. Učinek plinskega razpršilca preneha delovati po približno 30 minutah, če oči spiramo z vodo. Oči je potrebno izpirati izključno s čisto vodo.

13.5. OBVEŠČANJE O ZADRŽANJU IN UPORABI PRISILNIH SREDSTEV

O izvedbi pooblastila zadržanja osebe in uporabi prisilnih sredstev mora redar napisati poročilo in ga predložiti v pregled vodji Medobčinskega redarstva oziroma svojemu nadrejenemu ali osebi, ki jo ta pooblasti. Na podlagi izkušenj, ki jih ima policija pri pisanju tovrstnih poročil, je smiselno, da poročilo redarja o zadržanju in uporabi fizične sile vsebuje predvsem naslednje:

- datum, čas in kraj uporabe prisilnega sredstva oziroma odreditve zadržanja,
- vrsto uporabljenega prisilnega sredstva,
- podatke o osebi, proti kateri je bilo sredstvo uporabljeno,
- pooblastilo, ki ga je izvajal pred uporabo prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- vzrok in način uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja,
- posledice uporabe prisilnega sredstva in
- druge okoliščine, ki so pomembne za oceno zakonitosti in strokovnosti uporabe prisilnega sredstva oziroma zadržanja.

V primeru, da je oseba, zoper katero je redar uporabil prisilno sredstvo, v postopku telesno poškodovana, ji mora redar nuditi nujno pomoč in ji v najkrajšem možnem času zagotoviti ustrezno medicinsko pomoč. V primeru, da je osebi med postopkom povzročena telesna poškodba ali smrt, je vodja Medobčinskega redarstva dolžan takoj obvestiti župana posamezne občine.

V obvestilu županu mora vodja Medobčinskega redarstva navesti podatke o osebi, razlogu, času in kraju zadržanja, uporabi prisilnega sredstva, vrste uporabljenega prisilnega sredstva ter podatke o drugih okoliščinah in dejstvih, ki so pomembni za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja redarja Medobčinskega redarstva.

13.6. OCENJEVANJE UPORABE PRISILNIH SREDSTEV

Na podlagi poročila ocenjuje zakonitost in strokovnost ravnanja redarja vodja Medobčinskega redarstva. V primeru ugotovitve kršitve je dolžan sprožiti postopek za ugotavljanje odgovornosti. V primeru, da je uporaba prisilnih sredstev povzročila telesno poškodbo ali smrt ali je bilo prisilno sredstvo uporabljeno proti več kot trem osebam, oceno ravnanja redarja opravi komisija, ki jo imenujejo župani občin ustanoviteljic. Župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ petčlansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanj Medobčinskega redarstva. V komisiji morajo biti direktor občinske uprave s sedežem Medobčinskega redarstva, predstavnik policije in predstavniki nevladnih organizacij, zainteresiranih za nadzor nad varstvom človekovih pravic in svoboščin.

Navedena komisija obravnava tudi pritožbe zoper delo Medobčinskega redarstva, lahko pa obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih Medobčinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno. Komisija lahko k sodelovanju povabi tudi druge strokovnjake, če oceni, da je takšno sodelovanje potrebno in pomembno za odločitev v konkretnem primeru.

13.7. ODLOČANJE O PRITOŽBAH ZOPER POSTOPEK REDARJEV

Posameznik, ki meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine, se lahko v 30 dneh pritoži županu. Glede na ZORed mora župan takšno pritožbo proučiti in o ugotovitvah in ukrepih v 30 dneh pisno obvestiti tistega, ki je podal pritožbo.

13.8. DISCIPLINSKA IN DRUGA ODGOVORNOST REDARJEV

Pri svojem delu so redarji dolžni ravnati zakonito, strokovno, v skladu z ZORed in drugimi predpisi, ki urejajo njihovo delovno področje ter njihove pravice in dolžnosti oziroma pooblastila. V primeru nezakonitega in nestrokovnega dela lahko redarja ob disciplinski odgovornosti doleti tudi odškodninska oziroma materialna odgovornost in kazenska odgovornost, ki se ugotavlja v skladu s predpisi, ki urejajo to področje.

O disciplinskih kršitvah oziroma o disciplinski odgovornosti redarjev pa se odloča v disciplinskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

14. SISTEM DELA MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

14.1. RAZPOREJANJE REDARJEV NA DELO IN DRUGO

Delo Medobčinskega redarstva se načrtuje z razporedom dela. Trenutno je delo organizirano tako, da se naloge opravljajo v eni izmeni, predvideno pa je opravljanje nalog v dveh izmenah. Medobčinsko redarstvo praviloma opravlja delo v dopoldanski izmeni:

- ob ponedeljkih, torkih, četrtek od 7. do 15. ure,
- ob sredah od 7. do 16. ure,
- ob petkih od 7. do 14. ure.

Predvidoma bo popoldanska izmena opravljala delo

- od ponedeljka do petka od 14. do 22. ure.

Delo se lahko po razporedu opravlja tudi ob sobotah med 7. in 15. uro oziroma po dogovoru glede na potrebe posamezne občine.

Razporejanje delovnega časa se odreja na podlagi razporeda dela, ki ga pripravi vodja Medobčinskega redarstva. Pri načrtovanju razporeda dela se upošteva vse dejavnike: na podlagi ocene ogroženosti in varnostnih tveganj, števila razpoložljivih redarjev, kraja in časa ukrepanja redarjev.

Delavnik se prilagaja skladno z varnostno problematiko in naloženimi nalogami ter odredbami županov občin.

Redarjem Medobčinskega redarstva se dnevno določi konkretne naloge in območja nadzora. Pri izvajanju nalog izdaje odredb za odvoz zapuščenih vozil pa je področje delovanja redarja Medobčinskega redarstva razdeljeno na krajevno pristojnost posamezne policijske postaje, ki pokrivajo območje občin.

Način dela redarjev je tudi intervencijski, kar pomeni, da reagirajo na podlagi obvestil občanov in pristojnih organov in služb. Seveda pa redarji izvajajo svoje naloge na podlagi delovnih nalog in lastne zaznave kršitev, za katere so pristojni. Prav slednje pa se največkrat nanaša na izdajanje obvestil o prekršku.

14.2. NALOGE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA KOT PREKRŠKOVNEGA ORGANA

Med naloge Medobčinskega redarstva sodi tudi vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku (odločbe, sklepi, pozivi ipd.) in vodenje predpisanih evidenc o izrečenih ukrepih v zvezi s prekrškovnim postopkom. Načela delovanja in procesni ukrepi se izvajajo na podlagi ZP-1 in Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – UPB2, 105/06 – ZUS-1, 126/07 in 65/08; v nadaljevanju ZUP).

15. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA S POLICIJSKIMI POSTAJAMI NA OBMOČJU OBČIN POSTOJNA, CERKNICA, PIVKA, LOŠKA DOLINA IN BLOKE

Medobčinsko redarstvo že po naravi dela ter glede na svoja pooblastila in obseg nalog sodeluje s posameznimi policijskimi postajami, ki delujejo na območju občin. Sodelovanje je nujno potrebno zaradi celovitega zagotavljanja varnosti na območju občin.

Sodelovanje s policijskimi postajami, ki delujejo na območju občin in sodelovanje s policisti na terenu je opredeljeno v 11. poglavju tega OPV, v katerem so naloge Medobčinskega redarstva opredeljene glede na vrsto in obseg nalog. Pri tem je sodelovanje s posameznimi policijskimi postajami (policisti) opredeljeno zelo konkretno po posameznih vsebinskih področjih, in sicer za:

- naloge na področju zagotavljanja varnosti cestnega prometa v naseljih,
- naloge na področju zagotavljanja varnosti na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah,
- naloge zagotavljanja varnosti javnega premoženja ter zgradb in drugih objektov naravne in kulturne dediščine,
- naloge vzdrževanja javnega reda in mira,
- naloge na področju preprečevanja kriminalnih pojavov,
- naloge na področju varstva okolja in
- druge naloge Medobčinskega redarstva.

Časovno in prostorsko sodelovanje se načrtuje sproti glede na varnostne potrebe, izhajajoče iz konkretnih varnostnih razmer.

16. SODELOVANJE MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OBČINSKIMI REDARSTVI SOSEDNIH OBČIN

ZORed in drugi predpisi, ki redarstvom ter redarjem določajo pravice in dolžnosti oziroma pooblastila ter jim nalagajo določene obveznosti, temeljijo na predpostavki, da je zagotavljanje javne varnosti in javnega reda na območju občine ne le skrb redarstva in drugih organov in služb občine, temveč tudi države z njenimi organi in službami.

Prav zaradi tega je zakon zelo jasen glede razmejevanja pristojnosti med redarstvi in drugimi državnimi in lokalnimi organi ter službami, ki v okviru svojih pristojnosti izvajajo varnostne naloge.

Zelo pomembno pa je sodelovanje Medobčinskega redarstva z občinskimi redarstvi in občinskimi redarji sosednjih občin pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda, saj ogrožanje varnosti ljudi in premoženja, varnosti cestnega prometa, varnosti javnega reda in miru ter varnosti drugih vrednot ne pozna meja. Zato je zelo pomembno, da sosednje občine in občine Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke samostojno in prek Medobčinskega redarstva vzpostavijo sodelovanje med občinami in redarstvi na način, ki bo zagotavljal uspešno reševanje vseh oblik ogrožanja javne varnosti in javnega reda na tem širšem območju in na mejnih območjih občin. To sodelovanje mora temeljiti predvsem na:

- medsebojnem obveščanju o vseh varnostno zanimivih informacijah, ki so z varnostnega vidika pomembne za posamezne občine,
- medsebojni izmenjavi podatkov, ki so pomembni za javno varnost in javni red v posamezni občini,
- medsebojnih delovnih srečanjih in sestankih, kjer se lahko oblikuje skupna varnostna politika pri zagotavljanju varnosti na mejnih območjih in področjih, ki so skupnega pomena in
- drugih oblikah sodelovanja in konkretnem operativnem delu.

Medobčinsko redarstvo bo sklenilo pisni dogovor o sodelovanju z občinskimi redarstvi sosednjih občin⁶.

17. POVEZANOST MEDOBČINSKEGA REDARSTVA Z OPERATIVNO KOMUNIKACIJSKIM CENTROM POLICIJSKE UPRAVE POSTOJNA IN Z REGIJSKIM CENTROM ZA OBVEŠČANJE

V skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami sta pristojna organa občin na področju zaščite, reševanja in pomoči župan posamezne občine in poveljnik štaba civilne zaščite posamezne občine.

S Statuti in odloki občin o organizaciji in delovnem področju občinskih uprav, je določen način obveščanja pristojnih organov občin na področju zaščite in reševanja.

Veljaven način obveščanja organov posamezne občine ob naravnih in drugih nesrečah je tak, da mora tisti, ki obvešča (Regijski center za obveščanje - RCO, Operativno komunikacijski center - OKC in drugi), obvestilo predati pristojni službi oziroma osebi občinske uprave posamezne občine. S predajo obvestila tej osebi se šteje, da so obveščeni pristojni organi občine v skladu z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Pristojna služba oziroma oseba občinske uprave posamezne občine v nadaljevanju izvede aktivnosti v skladu svojimi pristojnostmi in po presoji obvešča poveljnika civilne zaščite in župana posamezne občine. Medobčinsko redarstvo bo sklenilo pisni Protokol o povezanosti Medobčinskega redarstva z regijskim centrom za obveščanje⁷.

⁶ PRILOGA št. 6

⁷ PRILOGA št. 7

18. SODELOVANJE OBČINSKEGA REDARSTVA V OBČINSKEM SISTEMU ZAŠČITE IN REŠEVANJA

Osnovno načelo sodelovanja vseh služb občinskih uprav občin ustanoviteljic v sistemu zaščite in reševanja je, da le te opravljajo enake naloge, kot je to določeno s posameznim odlokom o organizaciji in sistemizaciji občinske uprave. Iz tega izhaja, da mora redarska služba v primeru naravnih in drugih nesreč skrbeti za javno varnost in javni red in sicer:

- vzpostavljati javni red in mir,
- zagotavljati varen in neoviran cestni promet,
- zagotoviti varovanje javnega premoženja in
- sodelovati pri zbiranju informacij o posledicah oziroma vzpostavljanju ocene posledic nesreče, takoj po nesreči.

Posebno Navodilo o ukrepanju redarjev v primeru naravnih in drugih nesreč⁸ in Sistem alarmiranja in ukrepanja občinskih redarjev ob izrednih dogodkih⁹ sta izdelana in sta prilogi tega programa. Prav tako pa je v prilogi tudi dogovor o sodelovanju redarjev v občinskem sistemu za zaščito in reševanje¹⁰.

19. NAČINI SODELOVANJA REDARJEV MEDOBČINSKEGA REDARSTVA IN ZASEBNIH VARNOSTNIH SLUŽB

Zasebno varovanje je varovanje ljudi in premoženja, ki ga ne zagotavlja država in ga kot pridobitno gospodarsko dejavnost opravljajo gospodarske družbe in samostojni podjetniki posamezniki oziroma zasebne varnostne službe, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti zasebnega varovanja v skladu z Zakonom o zasebnem varovanju in zakonom, ki ureja gospodarske družbe.

Zasebno varovanje se kot dejavnost lahko opravlja v naslednjih oblikah:

- varovanje oseb,
- varovanje ljudi in premoženja,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk,
- varovanje javnih zbiranj,
- upravljanje z varnostno-nadzornim centrom,
- načrtovanje varnostnih sistemov in
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

Naštete dejavnosti, ki so določene glede na osnovne storitve v dejavnosti zasebnega varovanja in so primerljive s tujimi zakonodajami, dejansko predstavljajo temeljne oblike zasebnega varovanja v Republiki Sloveniji.

Zaradi narave svojega dela, predvsem interventnih patrulj varnostnikov (prisotnost v okolju, kjer prihaja do deviantnih pojavov v dnevnem in nočnem času ter ob dela prostih dneh, hitra mobilnost, kvalitetna in stalna komunikacijska povezanost s svojim varnostno-nadzornim

⁸ PRILOGA št. 8

⁹ PRILOGA št. 9

¹⁰ PRILOGA št. 10

centrom, strokovna usposobljenost in sposobnost zaznavanja dogodkov, uporaba sile itd.), lahko varnostniki tudi veliko prispevajo k večji varnosti v občinah.

V občinah so tudi objekti, zgradbe in gospodarske in druge družbe in organizacije, kjer je v skladu z 59. členom Zakona o zasebnem varovanju in Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja tudi obvezno organizirati službo varovanja. Pri varovanju teh objektov je pomembno tudi neposredno sodelovanje ne le med policijo in zasebnimi varnostnimi službami, temveč tudi sodelovanje z Medobčinskim redarstvom oziroma njihovimi redarji.

Seveda pa poteka sodelovanje tudi na klasičen način tako, da zasebni varnostniki o zaznavah ogrožanj javne varnosti in javnega reda na območju občin pravočasno obvestijo policijo, po potrebi pa tudi Medobčinsko redarstvo.

Seveda pa lahko zasebni varnostniki ukrepajo tudi samostojno zunaj njihovega varovanega območja v smislu »državlanske aretacije« - odvzema prostosti pri zalotitvi oseb pri storitvi hujših kaznivih dejanj, za katere se storilec preganja po uradni dolžnosti - 160. člen Zakona o kazenskem postopku.

Med redarsko službo in zasebnimi varnostnimi službami, ki delujejo na območju občin, se sklene pisni dogovor o medsebojnem sodelovanju in neposrednem operativnem sodelovanju med občinskimi redarji in varnostniki zasebnih varnostnih služb¹¹.

20. STROKOVNA POMOČ MINISTRSTVA ZA NOTRANJE ZADEVE

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje v skladu z 8. členom ZORed Ministrstvo za notranje zadeve.

Strokovno pomoč pri pripravi in izvajanju občinskega programa varnosti daje Ministrstvo za notranje zadeve na naslednjih segmentih priprave in izvajanja OPV:

- usmerjanje pri pripravi ocen varnostnih razmer oziroma ocen ogroženosti in varnostnih tveganj ter oblikovanja varnostnih potreb občin,
- usklajevanje občinskih odlokov z novim zakonom,
- uporaba prisilnih sredstev,
- sodelovanje med občinskimi redarji in policisti,
- sodelovanje med občinskimi redarji in varnostniki,
- strokovna pomoč pri organiziranju usposabljanja občinskih redarjev,
- vključevanje v predavanja in vaje v okviru programa usposabljanja vodij občinskih redarstev in občinskih redarjev,
- opozarjanje na napake in pomanjkljivosti,
- načini nadziranja občinskega redarstva.

Strokovna pomoč se lahko izvede v obliki strokovnih predavanj ter odgovorov na ustna in pisna vprašanja in v obliki strokovnih pregledov OPV.

Ob tem ZORed v 7. členu določa tudi uskladitev občinskih programov s predpisi, programskimi dokumenti Ministrstva za notranje zadeve in policije na področju javne varnosti ter s potrebami varnosti v občini. V drugem odstavku istega člena pa je določeno, da za uskladitev občinskih programov ter za zagotovitev rednega medsebojnega sodelovanja

¹¹ PRILOGA št. 11

občinskega redarstva in policije skrbita župan in vodja organizacijske enote policije, pristojne za območje občine.

V operativnem smislu pa to pomeni, da morata pri zagotavljanju javne varnosti in javnega reda v občinah sodelovati Medobčinski inšpektorat in PU Postojna. Zato mora biti med obema organoma vzpostavljena ustrezna komunikacija. Tako mora komunikacija potekati na:

Lokalni ravni:

- komunikacija znotraj Medobčinskega redarstva,
- komunikacija med Medobčinskim redarstvom in organi občin,
- komunikacija med Medobčinskim redarstvom in sosednjimi ter drugimi redarstvi,
- komunikacija med Medobčinskimi redarstvi in Policijo ter posameznimi policijskimi postajami,
- komunikacija med Medobčinskimi redarstvom in inšpekcijami,
- komunikacija med Medobčinskim redarstvom in zasebnimi varnostnimi službami in
- komunikacija med Medobčinskim redarstvom in izvajalci javnih služb in štabi (izvajalci javne gasilske službe, štabi Civilne zaščite, dežurne službe javnih podjetij)

Državni ravni:

- komunikacija med Medobčinskim redarstvom, ministrstvi in drugimi institucijami ter službami (Ministrstvo za notranje zadeve, Služba Vlade za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, Ministrstvo za promet).

Sodelovanje in komunikacija pomenita predvsem to, da Medobčinsko redarstvo pri opravljanju svojega dela z naštetimi službami izmenjuje strokovna mnenja, stališča, predlaga izvedbo skupnih akcij na terenu, se odziva na pobude za izvedbo akcij, analizira skupno varnostno in drugo problematiko ter podobno.

21. ADMINISTRACIJA IN VODENJE EVIDENC

V Medobčinskem redarstvu administracija in pooblaščenke uradne osebe vodijo evidence, ki jih predpisuje zakonodaja. Evidence se vodijo v elektronski obliki v informacijskem sistemu Medobčinskega inšpektorata in redarstva in sicer:

- evidence po Zakonu o občinskem redarstvu in
- evidence po Zakonu o prekrških (vpisniki).

22. INFORMACIJSKI SISTEM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Medobčinsko redarstvo uporablja pri svojem delovanju dva povezana informacijska sistema:

- za shranjevanje in obdelavo podatkov o prekrških in
- za zajem podatkov o prekrških na terenu.

Oba sistema sta usklajena s trenutno veljavno zakonodajo s področja prekrškov kot tudi z zakonodajo s področja varovanja osebnih podatkov.

Informacijski sistem za shranjevanje in obdelavo podatkov o prekrških z računalniško aplikacijo »Prekrškovni organ« je namenjen obdelavi prekrškov mirujočega prometa. Deluje v omrežju Občine Postojna, dostopi so urejeni s pravicami uporabnika, določenimi na podlagi vstopnega imena, zato razlikujemo več vrst uporabnikov glede na naravo njihovega dela. Uporabniki morajo biti pooblašene osebe z zakonsko podlago do pravice vpogleda v osebne podatke kršiteljev. Vse spremembe podatkov in vpogledi vanje se beležijo. Podatki se arhivirajo na strežniku, ki se nahaja na Občini Postojna.

Programski paket je napisan v jeziku Corel Paradox 9.0 Object PAL, podatkovna baza pa je ORACLE, MS SQL, Interbase, dostopi do baze potekajo prek ODBC gonilnikov.

Informacijski sistem za zajemanje podatkov o prekrških na terenu uporablja ročne terminale (Radix in Inteligentna mobilna enota za zajem podatkov), ki delujejo na platformi WinCE. Z dvosmernimi moduli je poskrbljeno za prenos šifrantov na ročne računalnike in prenos podatkov iz ročnih računalnikov v podatkovno bazo.

23. INTERNO NADZORSTVO NAD IZVAJANJEM NALOG MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Interno nadzorstvo na izvrševanju nalog Medobčinskega redarstva je urejeno z Odlokom o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat in redarstvo« (Ur. list RS, št. 108/2007). Vodja inšpektorata in redarstva odgovarja za izvrševanje upravnih nalog županu in direktorju občinske uprave posamezne občine, za delo organa skupne občinske uprave pa vsem županom občin ustanoviteljic.

Zakon o občinskem redarstvu (Ur. list RS, št. 139/2006) določa tudi neposredne pristojnosti župana pri obravnavanju pritožbe nad delom redarja, ko posameznik meni, da so mu bile z dejanjem ali opustitvijo dejanja redarja kršene njegove pravice ali svoboščine. Navedeni zakon tudi določa, da župani občin ustanoviteljic imenujejo neodvisno, največ pet člansko komisijo za oceno zakonitosti in strokovnosti ravnanja Medobčinskega redarstva, ki obravnava pritožbe zoper delo Medobčinskega redarstva in lahko obravnava tudi druge primere uporabe prisilnih sredstev v postopkih medobčinskega redarstva, kadar oceni, da je to potrebno.

24. SODELOVANJE MED MEDOBČINSKO REDARSKO SLUŽBO IN SVETOM ZA PREVENTIVO IN VZGOJO V CESTNEM PROMETU POSAMEZNE OBČINE

Občinski sveti občin ustanoviteljic so sprejeli sklepe o imenovanju članov Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posamezne občine. Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu sprejmejo program dela za posamezno leto ter predlagajo svetu lokalne skupnosti v sprejem programe za varnost cestnega prometa in ustrezne ukrepe za njihovo izvajanje.

Zasnova za pripravo programov je Evropski akcijski program varnosti v cestnem prometu, Resolucija o NPVCP za obdobje 2007 – 2011 in Oceni stanja prometno varnostnih razmer na območju posamezne občine.

Osnutek Protokola o sodelovanju med Medobčinskim redarstvom in Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu posamezne občine¹² je priložen.

25. INŠPEKCIJSKO IN DRUGO UPRAVNO STROKOVNO NADZORSTVO NAD DELOM MEDOBČINSKEGA REDARSTVA

Nadzorstvo nad zakonitostjo dela občinskih organov, občinskih uprav in občinskih redarstev pri izvrševanju ZORed opravlja ministrstvo, pristojno za notranje zadeve (prvi odstavek 30. člena ZORed).

Nadzorstvo nad zakonitostjo izvrševanja posameznih pooblastil občinskega redarstva oziroma občinskih redarjev in organ, pristojen za nadzor, določa zakon, s katerim so ta pooblastila določena.

Za prekrške, določene z ZORed, je pristojna inšpekcija za notranje zadeve.

ZORed v 31. členu določa, da je za nadzorstvo nad izvrševanjem nalog občinskega redarstva, določenih z občinskimi predpisi, pristojen župan.

26. ZAKLJUČEK

OPV Občin Postojna, Cerknica, Pivka, Loška dolina in Bloke ima glede na določbe ZORed značaj dokumenta trajne narave. To pomeni, da upošteva potrebo po trajnosti, zato ga je treba dosledno izvajati od dneva njegovega sprejema. Občinski organi najmanj enkrat letno ocenijo izvajanje skupnega OPV, zato je tudi omogočeno obdobjno ocenjevanje njegovega izvajanja oziroma merjenje rezultatov. Ocenjevanje izvajanja skupnega OPV omogoča ovrednotenje vsebinskih, operativnih, organizacijskih, finančnih in drugih ukrepov za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda in mira v občinah.

Ocenjevanje skupnega OPV poteka tako, da se dosledno preverja izpolnjevanje ukrepov, ki so opredeljeni za doseg konkretnega cilja, opredeljenega v tem OPV. Tak način ocenjevanja se zagotovi z izdelavo polletnih in letnih poročil o delu Medobčinskega redarstva.

V tej zvezi je potrebno za uspešno delo na tem področju:

- Povečati število delovnih mest medobčinskega redarstva kot enega izmed pogojev za uspešno obvladovanje prikazane varnostne problematike in potreb na območju občin;
- Imenovati predsednika in člane komisije za ocenjevanje uporabe prisilnih sredstev redarjev in reševanja pritožb v skladu s priloženim Poslovníkom o delu komisije pri oceni uporabe prisilnih sredstev občinskih redarjev;

¹² PRILOGA 12

- Sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu morajo predlagati občinskim svetom v sprejem programe za varnost cestnega prometa v posamezni občini in ukrepe za njihovo izvajanje (3. odstavek 22. člena Zakon o varnosti cestnega prometa – ZVCP-1-UPB5 (Ur. list RS 56/2008 – uradno prečiščeno besedilo).

Skupni OPV se glede na novonastale varnostne razmere v posamezni občini sproti dopolnjuje in spreminja. Odgovorna oseba v primeru spremenjenih varnostnih razmer v posamezni občini ustrezno spremeni in dopolni oceno varnostnih razmer, ki jo sprejme župan posamezne občine. Spremembe, dopolnitve in nove priloge skupnega OPV sprejmejo pristojni organi občin. Ustrezna in temeljita ocena varnostnih razmer je podlaga za opredelitev obsega in vrste nalog Medobčinskega redarstva.

Medobčinsko redarstvo bo v prihodnje usmerjeno v preprečevanje in odkrivanje kršitev, ki pomenijo večjo nevarnost za javni red in imajo škodljive posledice za osebe, premoženje in okolje. Izhodišča za organizacijo in delovanje Medobčinskega redarstva so pravice in dolžnosti, ki so opredeljene v ZORed, ZVJRM, ZVCP-1, ZP-1, ZLS in odlokih občin.

Ta dokument je usklajen z oceno varnostnih razmer na območju občin in daje osnovo za zagotavljanje javne varnosti in javnega reda v občinah.

Številka:

Datum:

Občina **Postojna** **Jernej Verbič**, župan _____

Občina **Cerknica** **Miroslav Levar**, župan _____

Občina **Pivka** **Robert Smrdelj**, župan _____

Občina **Loška dolina** **Janez Sterle**, župan _____

Občina **Bloke** **Jože Doles**, župan _____